

۲ سیاست

مدیریت انحصاری مجلس
گفت‌وگو با دو عضو فراکسیون مستقلین

۲ پارلمان

ممنوعیت صحبت از ناترازی‌ها!
ادعای جدید حمید رسایی

۴ کافه

قطعه گمشده
کازونو ایشی گورو

۵ تماشا

در مسیر سقوط؟
ریزش مخاطب سریال‌های نمایش خانگی

۷ جامعه

مردان راضی
زنان ناراضیبررسی کاهش سقف پرداخت مهریه
از ۱۱۰ سکه بهار آزادی به ۱۴ سکه

یادداشت روز

گاهی به سوی عدالت واقعی

درباره انحلال شعب ویژه مفاسد اقتصادی

سیدمحمود علیزاده‌طباطبایی

عضو شورای مرکزی و معاون حقوقی دبیرکل
حزب کارگزاران سازندگی ایران

تصمیم اخیر رئیس قوه قضائیه مبنی بر انحلال دادگاه‌های ویژه رسیدگی به جرائم اقتصادی، اتفاق مبارکی بود که بسیاری از وکلا و حقوقدانان مدت‌ها انتظار آن را می‌کشیدند. از نظر من، این اقدام یک گام بلند در جهت خروج دستگاه قضا از رویه‌های سیاسی و بازگشت به دادرسی عادلانه و قانون‌مدار است. ما سال‌ها شاهد فعالیت این دادگاه‌ها بودیم؛ دادگاه‌هایی که نه تنها ساختار حقوقی نداشتند بلکه فلسفه وجودی‌شان هم مبتنی بر یک تصمیم اضطراری و خارج از قاعده بود. حالا که این تصمیم لغو شده باید امیدوار بود که این نقطه پایان، آغازی برای یک اصلاح ساختاری گسترده‌تر باشد. شعب ویژه رسیدگی به انحلال‌گران نظام اقتصادی سال ۱۳۹۷ و به استناد استیجازهای که از مقام رهبری اخذ شد به صورت موقت و فوق‌العاده شکل گرفتند. قرار بود این دادگاه‌ها با هدف تسریع در مبارزه با مفاسد اقتصادی به صورت موقت و برای دو سال فعال باشند و در این فاصله نیز قوه قضائیه، لایحه‌ای برای قاعده‌مند کردن این روند به مجلس تقدیم کند. اما این دادگاه‌ها تا سال ۱۴۰۴ ادامه پیدا کردند، آن هم بدون اینکه آن وعده قانونی شدن مسیر خود را طی کرده باشند. اکنون خوشبختانه آقای محسنی‌اژه‌ای پس از دریافت پاسخ منفی برای تمدید استیجاز، رسماً دستور انحلال این شعب را صادر کرده‌اند. این یعنی دیگر هیچ مرجعی در کشور، جز دادگاه‌های عادی، حق رسیدگی به جرائم اقتصادی را ندارد و این خود نشانه‌ای از بازگشت به نظم قضایی است. باید صریح گفت که این دادگاه‌ها از ابتدا بی‌ضابطه بودند. در آنها، نه تشریفات رعایت می‌شد، نه روند دادرسی قابل اتکا بود و نه قضات منتخب، تخصص لازم را در امور اقتصادی داشتند. بسیاری از این قضات از مجموعه دادگاه‌های انقلاب به این شعب اعزام می‌شدند؛ کسانی که در بهترین حالت تجربه رسیدگی به پرونده‌های امنیتی را داشتند اما درباره سازوکار بازار، پول، سرمایه، بورس یا حتی قراردادهای بازرگانی، اطلاعات پایه‌ای هم نداشتند. نتیجه چنین ترکیبی چیزی جز صدور احکام شتاب‌زده و فاقد پشتوانه کارشناسی نبود. متأسفانه باید اذعان کرد که این دادگاه‌ها بیشتر از آنکه محل اجرای عدالت باشند، تابعی از فضای سیاسی کشور شدند. بسیاری از احکام مستقیماً متأثر از فضای بیرونی و فشارهای رسانه‌ای یا سیاسی صادر می‌شدند و امکان تجدینظر هم وجود نداشت؛ چراکه این دادگاه‌ها اساساً تک‌مرحله‌ای بودند. اما نکته مهم این است که اگر قرار بر اصلاح است نباید در همین نقطه متوقف شویم. رویه‌های غیرشفاف، احکام مناقشه‌برانگیز و غیاب تخصص‌های موضوعی در برخی از دادگاه‌ها هم کم نیست. اگر انحلال شعب ویژه مفاسد اقتصادی به دلیل بی‌ضابطه بودن و تصمیمات سیاسی‌شان اقدامی مثبت بوده- که بوده- پس همین منطق درباره برخی از دادگاه‌های دیگر هم صادق است. نباید فراموش کرد که منشأ بسیاری از این نهادهای قضایی، نه عقلانیت حقوقی بلکه وضعیت‌های اضطراری و فضای سیاست‌زده بوده است. قوه قضائیه، به‌خصوص در مقاطعی مانند دوره ریاست آقای رئیسی به شدت درگیر سیاست شد؛ چه در نوع برخورد با پرونده‌ها، چه در انتخاب قضات و چه در نحوه پوشش رسانه‌ای آرای صادره. اکنون در دوره آقای اژه‌ای، نشانه‌هایی از بازگشت به منطق حقوقی و قضایی به چشم می‌خورد. انحلال شعب ویژه، یکی از مهم‌ترین نشانه‌های این بازگشت است و نباید آن را کم‌اهمیت دانست.

گردنه غنی‌سازی

سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه پس از پایان دور چهارم مذاکرات اعلام کرد:

از نظر ما غنی‌سازی حتماً باید ادامه پیدا کند

البته ممکن است برای اعتمادسازی، به مدت کوتاهی در سطح آن محدودیت ایجاد شود

فرشاد گلزاری

گروه بین‌الملل

دور چهارم مذاکرات غیرمستقیم میان جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده آمریکا (یکشنبه) ۲۱ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۱۱ می ۲۰۲۵) در شهر مسقط، پایتخت عمان، آغاز شد. بدر البوسعیدی، وزیر خارجه عمان، پیش‌تر در شبکه اجتماعی ایکس تایید کرده بود که پس از هماهنگی‌های لازم با طرفین، این دور از مذاکرات روزیک‌شنبه برگزار خواهد شد. سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران و استیو ویتکاف، نماینده ویژه

آمریکا در امور خاورمیانه، ریاست هیات‌های مذاکره‌کننده را بر عهده دارند. ترکیب هیات جمهوری اسلامی ایران همانند ادوار گذشته بر اساس موضوعات در دستور کار مذاکرات شامل کارشناسان فنی حوزه‌های حقوقی، هسته‌ای و اقتصادی است. وزیر خارجه ایران پیش از

عزیمت به عمان تأکید کرد که «تیم کارشناسی ایران از قبل در مسقط مستقر شده تا در صورت لزوم از آنها بهره‌برداری شود. طرف مقابل نیز هر تیمی را که صلاح بدانند حتماً همراه خواهند داشت». با تمام این تفاسیر عراقچی پس از پایان دور چهارم مذاکرات گفت: «نسبت به سه دور

گذشته مذاکرات بسیار جدی‌تر و صریح‌تری بود. ما مقدار زیادی از فضاها‌ی کلی فاصله گرفتیم و وارد موارد جزئی‌تری شدیم. در این شرایط مذاکرات دشوارتر می‌شود اما به رغم دشواری و صراحتی که در مذاکرات بود، بحث‌های بسیار مفیدی انجام شد و می‌توانیم بگویم که دو طرف درک بهتری از موضوع همدیگر دارند و درباره مقدار زیادی از موضوعات اصلی مورد اختلاف، الان بیشتر در مورد آن بحث شده، ابعاد آن بیشتر باز شده، درک بهتری وجود دارد و مواضع مقداری به هم نزدیک‌تر شده است؛ در نهایت می‌توان گفت‌وگوها را رو به جلو ارزیابی کرد».

ادامه در صفحه ۳

Mashad Invex®
MASHAD FINEX
Specialized Exhibition of Exchange
Banking, Insurance, Privatization
& Presenting Investment Opportunities

نمایشگاه بین‌المللی مشهد

۳۱ اردیبهشت الی ۳ خردادماه ۱۴۰۴

نمایشگاه تخصصی
بورس، بانک، بیمه، خصوصی‌سازی
و معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری
مشهد اینوکس - فاینکس

سال هشتم شماره ۱۹۶۶
دوشنبه ۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۴

بررسی رویدادهای سیاسی

میهن

دولت

ایران، شریک مطمئن ازبکستان

معاون اول رئیس‌جمهور در نشست هیات‌های عالی‌رتبه ایران و ازبکستان بر ارتقای روابط دو کشور تأکید کرد

محمدرضا عارف ظهر روز گذشته در نشست هیات‌های عالی‌رتبه ایران و ازبکستان شرکت و سخنرانی کرد. معاون اول از تقویت روابط دوجانبه، اشتراکات فراوان تمدنی و زبانی و توسعه و همکاری‌ها سخن گفت. او با اشاره به توافقات تهران-تاشکند برای ارتقای سطح همکاری‌های فی‌مابین تأکید کرد: با عزم و اراده جدی رؤسای جمهوری ایران و ازبکستان همکاری‌های دو کشور در دولت چهاردهم نسبت به گذشته گسترش چشم‌گیری داشته است. عارف همچنین با بیان اینکه دولت چهاردهم مصمم به ارتقاء روابط در همه زمینه‌ها با ازبکستان است، ادامه داد: اشتراکات فراوان فرهنگی و تاریخی میان ملت‌های دو کشور سرمایه ارزشمند برای تقویت روابط دوجانبه است و این پیوندهای ریشه‌دار زمینه‌ساز توسعه روابط در بخش‌های اقتصادی، انرژی، گردشگری، فرهنگی، علمی، تجاری و بخش خصوصی ایران و ازبکستان است.

به گفته عارف، ازبکستان به دلیل اشتراکات فراوان تمدنی و زبانی حکم برادر با جمهوری اسلامی ایران دارد و زمینه‌های بسیار زیادی برای همکاری‌ها در همه عرصه‌ها وجود دارد که این تعاملات دوجانبه زمینه‌ساز روابط در عالی‌ترین سطح میان دو کشور خواهد بود. شانزدهمین اجلاس همکاری‌های مشترک با همزمان با سفر نخست‌وزیر ازبکستان زمینه‌ساز رونق بیش از گذشته روابط فی‌مابین است و انتظار داریم این همکاری‌ها در همه زمینه‌ها تعمیق و گسترش یابد. عارف با اشاره به اینکه جمهوری اسلامی ایران کوتاه‌ترین مسیر برای اتصال کشورهای آسیای میانه به آب‌های آزاد و خلیج فارس است، گفت: زیرساخت‌ها و امکانات لجستیکی در بنادر ایران فراهم شده است و ایران آمادگی دارد تسهیلات لازم را برای حضور ازبکستان در این بنادر فراهم کند.

به گفته عارف، هدف‌گذاری ارتقا سطح مبادلات از نظر جمهوری اسلامی ایران قابل عملیاتی بودن است و امیدواریم در کوتاه‌ترین زمان به این هدف برسیم که در این مسیر شناخت یکدیگر از توانایی‌ها و امکانات طرف مقابل ضروری است و باید مبادلات بین کارشناسان در بالاترین سطوح، به‌ویژه فعالان بخش خصوصی دو کشور افزایش یابد. وی با اشاره به سیاست توسعه روابط با کشورهای همسایه و منطقه در دولت چهاردهم تصریح کرد: با توجه به شناختی که دو کشور از اقتصاد یکدیگر دارند، می‌توانند به‌عنوان مکمل در توسعه روابط اقتصادی منطقه‌ای باشند. عارف همچنین آمادگی شرکت‌های ایرانی در زمینه خدمات فنی و مهندسی، صادرات محصولات و ادوات کشاورزی، معدن، دارویی و تجهیزات پزشکی و مرمت آثار تاریخی را از مهم‌ترین زمینه‌های همکاری و حضور جمهوری اسلامی ایران در ازبکستان برشمرد.

مدیریت انحصاری مجلس

گفت‌وگو با احمد بیگدلی و عبدالوحید فیاضی، دو عضو فراکسیون مستقلین

احمد بیگدلی

می‌شود، قابل مقایسه نیست. مجلس دوازدهم به مدیریتی نیاز دارد که هم اعتماد نمایندگان را جلب کند، هم کارنامه‌ای روشن و قابل دفاع ارائه دهد.

تحرك خاصی در پایداری‌ها نمی‌بینم

عبدالوحید فیاضی دیگر عضو فراکسیون هم به سازندگی گفت، معتقد است که احتمال ریاست محمدباقر قالیباف زیاد است. به گفته نماینده نور و محمودآباد، به نظر نمی‌رسد که فضا آنقدر پیچیده یا خاص باشد. یعنی خدا را شکر، نوعی از تفاهم یا پذیرش عمومی وجود دارد. همه پذیرفته‌اند که ممکن است این اتفاق دوباره تکرار شود. لذا به نظر اگر هم تکراری در کار باشد، مساله‌ای ایجاد نمی‌کند.

وی افزود: صدای آقای قالیباف هم نیامد؛ بنابراین ممکن است دوباره رئیس مجلس شود. احتمال این موضوع زیاد است چون فعلاً رقیب جدی‌ای ندارد. مثلاً جبهه پایداری را یادتان هست؟ سال گذشته آقای نبویان و آقای ذوالنور را مطرح کرده بودند برای ریاست اما امسال من تحرك خاصی از آنها ندیدم. پس فعلاً تحرك یا اعتراضی جدی وجود ندارد. شکایتی هم از آقای قالیباف مطرح نشده؛ البته شاید برخی گله‌هایی داشته باشند اما آنقدر جدی نیست که بخواهد به چالش تبدیل شود. برنامه‌ای هم برای جایگزینی ایشان ندیده‌ام. به نظر می‌رسد که ترجیح می‌دهند، قالیباف ادامه دهد چون جایگزین قابل اتکایی ندارند.

این نماینده مجلس گفت: الان به وضعیتی رسیده‌ایم که گزینه آترناتیو جدی‌ای در میدان نیست که بتوانند روی آن حساب کنند. اگر کسی بخواهد بیاید، باید رای قابل توجهی داشته باشد. سال گذشته قالیباف فکر می‌کنم حدود ۱۵۰ رای داشت؛ دقیق یادم نیست ولی عدد قابل‌توجهی بود. البته خلأقیت در اقلیت هم مهم است و باید به آن احترام گذاشت.

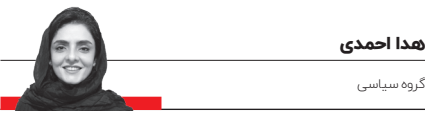
عبدالوحید فیاضی

یک مدیر پارلمان‌مدار ظاهر شود، اما چنین نشد. بیگدلی از برنامه هفتم توسعه نیز به‌عنوان سندی معیوب یاد کرد و گفت: اولین بودجه‌ای که براساس این برنامه بسته شد، با بیش از ۶۷ مورد نیازمند رای دوسومی تصویب شد. این نشان می‌دهد یا برنامه توسعه مشکل دارد، یا بودجه کاملاً خلاف آن بسته شده است. در هر صورت، مجلس در اجرای دقیق برنامه توسعه ناکام مانده. او همچنین به اختلالات ناشی از تغییرات در تعاریف قانونی نیز پرداخت: در جریان تصویب برنامه هفتم، به شکلی ناپخته، تعاریف مربوط به نظام استخدای، ارگان‌های اجرایی و شمول قوانین کشوری تغییر یافت. نتیجه‌اش آن شد که امروز شهرداری‌ها، دانشگاه‌ها و بسیاری از نهادهای دیگر دچار سردرگمی در اجرای قانون شده‌اند.

بیگدلی با انتقاد از رویکرد شخصی‌سازی در تدوین قوانین گفت: برخی قوانین مهم مانند قانون مشاغل حساس یا قانون فضای مجازی، نه به سرانجام رسیدند، نه از پشتوانه کارشناسی کافی برخوردار بودند. گاه حتی این حس القا می‌شد که برخی قوانین برای سلاقی شخصی نوشته شده‌اند، نه برای منافع ملی.

پایداری‌ها و یک ائتلاف تاکتیکی

در بخش پایانی، بیگدلی به رفتار سیاسی جبهه پایداری اشاره کرد: «پایداری‌ها در مجلس یازدهم، ابتدا منتقد قالیباف بودند اما در لحظات پایانی او را در لیست خود گنجانده‌اند. این یک ائتلاف تاکتیکی بود، نه اعتقادی. امروز نیز بعید است از قالیباف حمایت کنند، مگر آنکه در لحظه آخر بازهم تغییری در مواضع‌شان دهند. فعلاً فضای مجلس و اظهارات غیررسمی آنها، از عدم تمایل‌شان به تداوم ریاست قالیباف حکایت دارد». او در پایان تأکید کرد که رئیس مجلس باید با رای قاطع انتخاب شود. ریاستی که با ۱۵۰ رای و اجماع قوی روی کار بیاید، با ریاستی که با ۲۰ یا ۲۰ رای بیشتر از حنصاب انتخاب

هدا احمدی

گروه سیاسی

در آستانه انتخابات هیات‌رئیس مجلس دوازدهم، احمد بیگدلی، عضو فراکسیون مستقلین از چرخش موضع این فراکسیون نسبت به محمدباقر قالیباف و عبدالوحید فیاضی دیگر عضو این فراکسیون از احتمال معرفی گزینه‌ای مستقل از سوی فراکسیون خبر داد. بیگدلی با انتقاد از عملکرد یک ساله رئیس مجلس یازدهم، خلف وعده‌ها، تمرکز قدرت و ناکارآمدی در قانون‌گذاری را از دلایل اصلی این تغییر موضع دانست و تأکید کرد: «قالیباف دیگر حمایت فراکسیون مستقلین را ندارد».

او در گفت‌وگویی صریح با سازندگی از ناراضی‌گسترده این فراکسیون نسبت به عملکرد محمدباقر قالیباف در ریاست مجلس یازدهم بر داشت. او ضمن تأکید بر احتمال معرفی گزینه‌ای مستقل از سوی فراکسیون، اعلام کرد که حمایت سال گذشته از قالیباف دیگر قابل تکرار نیست. بیگدلی با اشاره به تغییر فضای تعاملات درون مجلس گفت: «سال اول نمایندگان ترازه‌وارد بودند و شناخت دقیقی از یکدیگر نداشتند. طبیعی بود که فراکسیون مستقلین برای ثبات بیشتر از قالیباف حمایت کند. اما حالا بعد از یک سال تجربه و ارزیابی عملکرد ایشان، واقعیت‌ها روشن‌تر شده و ناراضی‌ها عمیق‌تر». نماینده مردم خدابنده در مجلس معتقد است قالیباف توانسته در طول یک سال گذشته اعتماد نمایندگان را حفظ کند: «نه تنها هماهنگی بین کمیسیون‌ها و فراکسیون‌ها برقرار نشد بلکه ساختار تصمیم‌گیری به شدت متمرکز بر شخص رئیس مجلس بود. قالیباف با مدیریت انحصاری، مجلس را از پویایی لازم دور کرد».

خلف وعده رئیس

بیگدلی همچنین به خلف وعده مهم قالیباف اشاره کرد: ایشان قول داده بود که وارد انتخابات ریاست‌جمهوری نشود. ما هم براساس همین تعهد، حمایت کردیم. اما نه تنها در انتخابات شرکت کرد، بلکه بخش زیادی از زمان و ظرفیت مجلس صرف این حضور سیاسی شد. چهار تا پنج ماه اول مجلس عملاً تلف شد. درحالی که نه کمیسیون‌ها تشکیل شده بودند، نه مجامع تخصصی و نه تعامل ساختاری با دولت تازه‌تشکیل شده صورت گرفت. بیگدلی در ادامه تأکید کرد: رئیس مجلس باید تکیه‌گاه مجلس باشد، نه بازیگر عرصه رقابت‌های ریاست‌جمهوری. جای رئیس مجلس در رأس نظارت و قانون‌گذاری است، نه وسط میدان سیاست‌ورزی‌های جناحی. ما انتظار داشتیم قالیباف در قامت

مجلس

ممنوعیت صحبت از ناترازی‌ها!

ادعای جدید حمید رسایی

درباره محدودیت‌های جدید برای نمایندگان مجلس

پردازت و گفت: «اینکه گفته شود نماینده نباید در مورد ناترازی و کمبودها صحبت کند، خلاف اصول نمایندگی است. پس ما اینجا درباره چه چیزی صحبت کنیم؟ آیا باید درباره فوتبال آقای پزشک‌های حرف بزنیم؟» حمید رسایی که پیش‌تر نیز در تلاش برای جمع‌آوری امضا جهت استیضاح برخی از وزرای دولت چهاردهم بوده، اکنون گام دیگری در مسیر مخالفت با مدیریت کلان کشور برداشته است.

هشدار از جنس تذکر

تحلیل دقیق‌تر سخنان رسایی نشان می‌دهد که او در پی هشدار به هم‌جناحی‌های خود است که مبادا درگیر محافظه‌کاری شوند. او با اشاره به وظایف نظارتی مجلس تأکید کرد: «مردم از نمایندگان توقع دارند که مطالبات آنها را پیگیری کنند. وظیفه مجلس پیگیری مشکلات و ارائه تذکرات لازم است. وقتی برخی مسائل حل نمی‌شود، مجبور هستیم آنها را به مرحله سوال و بررسی دقیق‌تر بکشانیم». رسایی در

در فضای پرتنش و پیچیده امروز ایران، جایی که نمایندگان مجلس میان وظیفه نظارت و ملاحظات سیاسی گرفتار آمده‌اند، دیروزی یکی از نمایندگان شناخته شده مجلس، صدای اعتراض خود را بلندتر از همیشه به گوش رساند. حمید رسایی، چه‌رهای نزدیک به جریان پایداری، بار دیگر با نطق خود در صحن علنی مجلس به محدودیت‌های اعمال شده بر اختیارات نمایندگان تاخت و از فضای بسته حاکم بر مجلس انتقاد کرد. رسایی که همواره مواضعش با جناح‌های سیاسی و حملات تند به جناح‌های رقیب همراه بوده، این بار نیز آرام نشست. او با لحنی گلابه‌آمیز و صریح نسبت به فشارهایی که بر نمایندگان برای خودداری از اظهارنظرهای چالش‌برانگیز وارد می‌شود، اعتراض کرد. در بخشی از سخنانش خطاب به هیات‌رئیس مجلس گفت: «همه دوستانی که در هیات‌رئیس نشستند، قسم خورده‌اند، ما نماینده‌ها یک قسم خوردیم اما شما دو تا قسم خوردید: یک قسم نمایندگی و یک قسم رعایت آیین‌نامه». او در ادامه به نقد رویکرد محافظه‌کارانه مجلس

واقع درحال ترسیم خط قرمزهایی است که به زعم او نباید از سوی مسئولان به‌ویژه هیات‌رئیس مجلس نادیده گرفته شوند. ممکن است سخنان روز گذشته حمید رسایی در روزهای آینده بازتاب گسترده‌ای داشته باشد. چه در میان موافقانش که او را صدای عدالت‌خواهی می‌دانند، چه در میان مخالفانش که او را متهم به بهره‌برداری سیاسی از تریبون مجلس می‌کنند. آیا این انتقادات، آغازی بر مرحله‌ای تازه در کنشگری پارلمانی خواهد بود یا صرفاً نطقی گذرا در میان نطق‌های جنجالی دیگر؟ زمان پاسخ خواهد داد.

کُلْ مَنْ عَلَیْهَا قَانٍ

هم‌اندیش ارجمند

جناب آقای سعید خرمی

قائم‌مقام محترم دبیر اول استان خراسان شمالی
حزب کارگزاران سازندگی ایران

مراتب تسلیت ما را در فقدان مادر گرامی‌تان پذیرا باشید.

روحشان قرین رحمت واسعه الهی
و خلد برین سرائشان باد.

روابط عمومی حزب کارگزاران سازندگی ایران

مذاکره در استانبول

پوتین خواهان گفت‌وگوی مستقیم با اوکراین به میزبانی ترکیه شد

زلسکی: اول آتش‌بس سپس مذاکره

در این راستا ولودیمیر زلسکی، رئیس‌جمهور اوکراین (یک‌شنبه) از روسیه خواست تا آتش‌بس بدون قیدوشرط را از تاریخ ۱۲ مه (دوشنبه) تایید کند و گفت در آن صورت اوکراین آماده است برای گفت‌وگوهای مستقیم با روسیه دیدار کند. زلسکی در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «این نشانه‌ای مثبت است که روس‌ها بالاخره شروع به فکر کردن درباره پایان جنگ کرده‌اند و اولین گام واقعی برای پایان هر جنگی، آتش‌بس است». رئیس‌جمهور اوکراین همچنین نوشت: «ادامه کشتار حتی برای یک روز دیگر بی‌معناست. ما انتظار داریم روسیه آتش‌بسی کامل، پایدار و قابل اعتماد که از ۱۲ مه (دوشنبه) آغاز می‌شود را تایید کند و بعد اوکراین آماده دیدار است». آندری یرماک، رئیس دفتر زلسکی هم در تلگرام نوشت که ابتدا باید آتش‌بس برقرار شود، «سپس هر چیز دیگری». او همچنین با اتهام‌زنی گفت: «روسیه نباید با بازی با واژه‌ها، تمایل خود به ادامه جنگ را پنهان کند».

استقبال ترامپ از مذاکره مسکو - کی‌یف

همچنین دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا در مورد پیشنهاد

گروه بین‌الملل: ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه پیشنهاد کرد، روز پنج‌شنبه در شهر استانبول گفت‌وگوهای مستقیمی با اوکراین درباره صلح برگزار شود. به گزارش رویترز، پوتین بامداد یک‌شنبه در گفت‌وگو با خبرنگاران در کرملین اظهار کرد: این روسیه نبود که مذاکرات سال ۲۰۲۲ را قطع کرد بلکه کی‌یف بود. با این حال، ما پیشنهاد می‌دهیم که کی‌یف بدون هیچ پیش‌شرطی مذاکرات مستقیم را از سر بگیرد. رئیس‌جمهور روسیه پیشنهاد کرد که این مذاکرات روز پنج‌شنبه در استانبول ترکیه از سر گرفته شود. پوتین تاکید کرد: ما مصمم به انجام مذاکرات جدی برای حل ریشه‌های مناقشه هستیم. رئیس‌جمهور روسیه گفت: ما در این گفت‌وگوها می‌توانیم در مورد آتش‌بسی جدید به توافق برسیم. وی افزود: یادآوری می‌کنم که در نتیجه آن مذاکرات (گفت‌وگوهای سال ۲۰۲۲) پیش‌نویس سند مشترکی تهیه شد اما به اصرار غرب، آن سند به زباله‌دان انداخته شد. پوتین با بیان اینکه «روسیه بارها ابتکاراتی برای آتش‌بس داشته است» اظهار کرد: مقام‌های کی‌یف به هیچ یک از پیشنهادهای آتش‌بس پاسخ ندادند. وی با اشاره به آتش‌بس سه روزه اخیر روسیه گفت: کی‌یف در طول آن آتش‌بس ۵ بار تلاش کرد به مرز روسیه حمله کند.

ادامه تیتیر یک

گردنه غنی‌سازی

او با بیان اینکه «ما تصمیم گرفتیم که این مذاکرات ادامه پیدا کند»، گفت: هر دو طرف مصمم هستند و برای جلسه بعدی توافق شده اما روز و محل آن با توجه به برنامه‌هایی که هر دو طرف دارند و تنظیم آن مقداری سخت است را به عهده وزیر خارجه عمان گذاشتیم ولی فکر می‌کنم مثلاً با فاصله تقریباً یک هفته، یکی دو روز کم‌زیاد برگزار خواهد شد».

برداشت‌های متناقض رسانه‌ای مورد پذیرش ما نیست

عراقچی درباره مواضع ضدتوقیفی طرف آمریکایی در رسانه‌ها گفت: متأسفانه مواضع ضدتوقیفی از طرف‌های آمریکایی به‌خصوص در عرصه رسانه‌ای و عمومی می‌شنویم که این اصلاً کمکی به حال مذاکره نمی‌کند. امروز یکی از موضوعات مورد بحث ما هم همین بود که این روش به نفع مذاکره نیست و باید اصلاح شود. همان‌طور که جمهوری اسلامی ایران روی مواضع خود ثابت‌قدم است، همان‌طور که در بیان مواضع خود دقت لازم را دارد و مواضع متفاوت و ضدتوقیفی را ابراز نمی‌کند، همین انتظار از طرف آمریکایی هم می‌رود. نیلیمات عالی‌رتبه کشورمان تصریح کرد: بحث‌ها خیلی مفید بود اما امیدوار هستیم که کمتر شاهد چنین رفتاری باشیم ولی مشخصاً این نکته از طرف ما مورد تاکید قرار گرفت که برداشت‌های متناقض رسانه‌ای اصلاً مورد پذیرش ما نیست و این باعث خدشه به مذاکرات خواهد شد و اگر تکرار شود، ما هم ناچاراً به همان ترتیب رفتار می‌کنیم که به‌نظرم یک مقداری ما در این مواضع و در این مشکلات به هم نزدیک‌تر شدیم.

اصل موضوع غنی‌سازی قابل مذاکره نیست

او درباره موضوعات مسود مذاکره نیز گفت: موضوعات رفع تحریم و موضوع غنی‌سازی دو موضوع اصلی مذاکره هستند. از نظر ما غنی‌سازی یک موضوعی است که حتماً باید ادامه پیدا کند و هیچ جای مصالحه درخصوص آن وجود ندارد. به گزارش ایسنا ممکن است مواردی مانند ابعاد، اندازه، سطح و میزان آن به جهت اعتمادسازی مثلاً در یک دوره‌ای محدودیت‌هایی برای آن قائل شویم ولی اصل موضوع غنی‌سازی اصلاً قابل مذاکره نیست؛ همین‌طور بحث تحریم‌ها، منظور و مقصود ما از مذاکره طبیعی است که رفع تحریم‌هاست. رفع تحریم‌ها در هر شرایطی یکی از پایه‌های مذاکره ماست و این مورد توافقی دو طرف قرار دارد. عراقچی در پایان گفت: ما در موضوعات اختلافی هم‌اکنون خیلی به هم نزدیک‌تر شدیم حداقل همدیگر را بهتر درک می‌کنیم. به‌نظر مواضع ما که کاملاً روشن است و حالا دقیقاً برای طرف مقابل ما ابعاد آن شناخته شده و من امیدوار هستم که در ادامه پیشرفت بهتری داشته باشیم.

هشدار عراقچی درباره مکانیسم ماشه

این اظهارات درحالی بیان می‌شود که وزیر امور خارجه کشورمان در یادداشتی در روزنامه فرانسوی لوپون نسبت به اقدامات

کشورهای اروپایی در خصوص فعال‌سازی مکانیسم ماشه به آنها هشدار داد. او در این یادداشت خود نوشته است: «ایران موضع خود در برابر احتمال استفاده اروپایی‌ها از مکانیسم ماشه را به صورت شفاف اعلام کرده است. ما به صورت رسمی به تمامی امضاکنندگان برجام هشدار داده‌ایم که سوءاستفاده از سازوکار ماشه عواقبی همراه خواهد داشت؛ ازجمله اینکه نه تنها به نقش اروپا در این توافق پایان می‌دهد بلکه این اقدام به صورت بالقوه به افزایش تنش‌های غیر قابل ترمیم نیز منجر خواهد شد». عراقچی همچنین افزود: «سه کشور اروپایی باید از خود پرسند که چرا به چنین بن‌بستی گرفتار شده‌اند. در دوران دولت قبلی آمریکا، سه کشور اروپایی به عنوان واسطه کلیدی گفت‌وگوهای غیرمستقیم بین تهران و واشنگتن در این گفت‌وگوها نقش داشتند و ایران هم به‌طور سلیزنده‌ای با آنان همکاری کرد. اما زمانی که اراده سیاسی در واشنگتن برای رسیدن به یک توافق از بین رفت، اروپایی‌ها نیز به تدریج تلاش‌های خود در این زمینه را قطع کردند. آنها به جای تطبیق خود با شرایط جدید، موضع تقابلی گرفتند و از بهانه‌هایی مانند حقوق بشر و روابط مشروع ایران با روسیه استفاده کرده و از تحرکات دیپلماتیک برای احیای توافقی هسته‌ای دست کشیدند».

به دیپلماسی با اروپا متعهدیم

عراقچی در این یادداشت همچنین درباره دیپلماسی با کشورهای قاره سبز نوشت: «اینجانب با توجه به چنین سابقه‌ای در چندین نوبت دعوت کرده‌ام تا گفت‌وگوی معنی‌دار با اروپا از سر گرفته شود. در پایین گذشته در مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک، پیشنهاد تعامل و همکاری نه تنها در خصوص پرونده هسته‌ای بلکه در خصوص تمامی موضوعات مورد نگرانی طرفین همچون اوکراین را ارائه دادم. این حرکات مثبت با سکوت و انفعال اروپا روبه‌رو شد اما با این وجود، من هنوز هم به دیپلماسی متعهد هستم». وی تاکید کرد: به دنبال رایزنی‌های اخیر در روسیه و چین، اینجانب آمادگی خود برای سفر به پاریس، برلین و لندن با هدف شروع فصلی جدید در روابط را اعلام کرده‌ام. این ابتکار به شکل‌گیری گفت‌وگوهای مقدماتی در سطح معاونان وزرای امور خارجه منجر شده است. این گفت‌وگوها اگرچه شکننده اما امیدوارکننده است.

مقام آمریکایی: از نتیجه مذاکرات، دلگرم شده‌ایم

در این راستا آکسیوس (یک‌شنبه) به وقت محلی پس از پایان چهارمین دور مذاکرات ایران و آمریکا در عمان به نقل از یک مقام آمریکایی که نامش را بیان نکرده است، گفت: توافق برای پیشبرد گفت‌وگوها از طریق عناصر فنی حاصل شده است. آکسیوس به نقل از این مقام آمریکایی افزود: «ما از نتیجه امروز مذاکرات، دلگرم شده‌ایم و مشتاقانه منتظر نشست بعدی هستیم که در آینده نزدیک برگزار خواهد شد».

ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، برای مذاکره مستقیم با اوکراین در استانبول اظهارنظر کرد و گفت: این می‌تواند روز بزرگی برای روسیه و اوکراین باشد و این گام، فرصتی عالی برای دستیابی به صلح بین دو کشور است که می‌تواند، آغاز راه‌حلی برای درگیری‌های جاری باشد. ترامپ در پیام خود در شبکه تروث سوشال نوشت: «یک روز بالقوه عالی برای روسیه و اوکراین! به صدها هزار جانی فکر کنید که با پایان یافتن این «حمام خون» بی‌پایان نجات خواهند یافت. این یک دنیای کاملاً جدید و بسیار بهتر خواهد بود. من به همکاری با هر دو طرف ادامه خواهم داد تا مطمئن شوم که این اتفاق می‌افتد. ایالات‌متحده می‌خواهد در عوض بر بازسازی و تجارت تمرکز کند. هفته بزرگی در پیش است!»

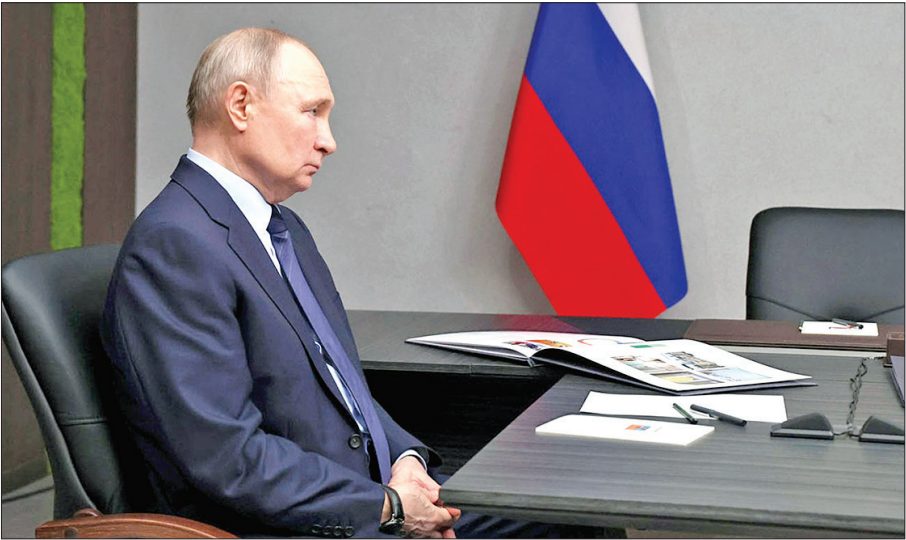
بلر: هر دور از مذاکره با جزئیات بیشتر جلو رفته است

از سوی دیگر جیمز بلر، جانشین منابع انسانی کاخ سفید، عصر یک‌شنبه در گفت‌وگو با فاکس‌نیوز با اشاره به مذاکرات جاری بین ایران و آمریکا گفت: «امیدواریم شاهد پیشرفت در این مذاکرات باشیم. استیو ویتکاف، انتظارات خود از خروجی این مذاکرات را به خوبی بیان کرده و رئیس‌جمهور ترامپ تاکید کرده که ایران هرگز نباید توانایی تولید سلاح هسته‌ای با این سلاح را داشته باشد. او خواستار تسلیحات‌زدایی برنامه غنی‌سازی اورانیوم ایران است». بلر همچنین تصریح کرده که «ویتکاف در روزهای اخیر درساره احتمال برخورداری ایران از برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز صحبت کرده و این یکی از گزینه‌هاست که باید بررسی شود». او با اشاره به برگزاری چندین دور گفت‌وگو بین ایران و آمریکا تصریح کرد: «هر دوره از گفت‌وگو با جزئیات بیشتری جلو رفته است. امیدواریم دور چهارم نیز با پیشرفت‌هایی روبه‌رو شود».

زمان و مکان دور بعدی مذاکرات

از سوی دیگر سیدبدر البوسعیدی، وزیر امور خارجه عمان پس از اتمام دور چهارم مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا در مسقط در حساب رسمی خود در برنامه ایکس نوشت: «ما دور دیگری از مذاکرات بین ایران و ایالات‌متحده را در مسقط به پایان رساندیم. این مذاکرات شامل ایده‌های مفید و بدیعی بود که منعکس‌کننده خواست مشترک برای دستیابی به یک توافق شرافتمندانه بود». وزیر خارجه عمان همچنین نوشت: دور پنجم مذاکرات پس از مشورت هر دو طرف با رهبرانشان برگزار خواهد شد.

همچنین اسماعیل بقالی، سخنگوی وزارت خارجه هم در پیامی در شبکه ایکس ضمن اعلام پایان دور چهارم مذاکرات ایران و آمریکا نوشت: «مذاکراتی دشوار اما مفید برای درک بهتر از مواضع یکدیگر و یافتن راه‌هایی معقول و واقع‌بینانه برای حل مسائل مورد اختلاف انجام شد». او همچنین اعلام کرد که زمان و مکان دور بعدی گفت‌وگوها توسط هماهنگ‌کننده عمانی اعلام خواهد شد. سخنگوی دستگاه دیپلماسی پیش از این و در جریان برگزاری دور چهارم مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا در شبکه ایکس نوشت: «دور دیگری از گفت‌وگوهای غیرمستقیم ایران-آمریکا در مسقط در جریان است. جمهوری اسلامی ایران قاطعانه مصمم به پیگیری حقوق قانونی خود برای استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای وفق معاهده عدم اشاعه است، همچنانکه آمادگی کامل دارد تا تعاملات دیپلماتیک خود را برای اطمینان‌دهی در مورد ماهیت صلح‌آمیز برنامه هسته‌ای خود ادامه دهد». بقالی خاطرنشان کرد «ما هم‌زمان مصمم به تداوم تلاش‌ها جهت خاتمه دادن به تحریم‌های غیرقانونی و ضد بشری که مدت‌هاست علیه مردم ایران تحمیل شده است، هستیم».

اردوغان: آماده میزبانی هستیم

رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه (یک‌شنبه) طی تماس تلفنی با ولادیمیر پوتین آمادگی آنکارا را برای میزبانی دور جدیدی از مذاکرات بین روسیه و اوکراین برای حل بحران اوکراین ابراز کرد.

دفتر ریاست جمهوری ترکیه در بیانیه‌ای از طریق شبکه اجتماعی ایکس اعلام کرد که در جریان تماس تلفنی با پوتین «رئیس‌جمهور اردوغان به ولادیمیر پوتین گفت که اظهارات او مبنی بر اینکه مذاکرات صلح بین روسیه و اوکراین از همان جایی که متوقف شده بود، در استانبول ادامه خواهد یافت مورد استقبال است و ترکیه آماده میزبانی مذاکراتی است که منجر به یک راه‌حل پایدار شود».

خبر:خاورمیانه

پنج‌جانبه در ریاض

نشست ترامپ، بن‌سلمان، محمود عباس
ژوزف عون و جولانی در عربستان چه معنایی دارد؟

ریاض طی روزهای آتی (احتمالاً سه‌شنبه) میزبان نشست پنج‌جانبه با حضور مقامات ارشد آمریکا، عربستان، فلسطین، لبنان و سوریه خواهد بود. طبق این گزارش، این نشست شامل حضور دونالد ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا، محمد بن‌سلمان ولیعهد عربستان سعودی، محمود عباس رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین، ژوزف عون رئیس‌جمهور لبنان و احمد الشرع (ابومحمد الجولانی) رئیس دولت موقت سوریه خواهد بود. این ابتکار از سوی ولیعهد عربستان ارائه شده و با موافقت دونالد ترامپ همراه بوده است. عربستان سعودی امیدوار است، بتواند حمایت آمریکا را برای شرط کلیدی خود، یعنی تشکیل دولت مستقل فلسطینی جلب کند؛ موضوعی که ریاض آن را «دستاوردی راهبردی» در راستای تلاش‌های دیپلماتیک خود تلقی می‌کند.

جزئیات دست‌ورکار این نشست یا تصمیمات احتمالی آن هنوز رسانه‌ای نشده است اما منابع نزدیک به محافل دیپلماتیک منطقه‌ای این نشست را نشانه‌ای از تحركات عمده و درحال شکل‌گیری در سطح خاورمیانه می‌دانند. بیش‌تر یک مقام آمریکایی و دو مقام عربی گفتند که انتظار می‌رود، دونالد ترامپ طی سفرش در ماه مه به عربستان سعودی نشستی با رهبران کشورهای حاشیه خلیج‌فارس برگزار کند.

پایگاه خبری- تحلیلی آکسیوس با انتشار این مطلب نوشت: اولین سفر خارجی رسمی ترامپ نشان‌دهنده اهمیت زیادی است که دولت او برای همکاری اقتصادی و سرمایه‌گذاری میان آمریکا و کشورهای حاشیه خلیج‌فارس قائل است. این نشست فرصتی خواهد بود که ترامپ چشم‌انداز خود برای نقش آمریکا در غرب آسیا را ارائه کرده و اهداف سیاسی خود در این منطقه را ترسیم کند.

سال هشتم شماره ۱۹۶۶
دوشنبه ۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۴

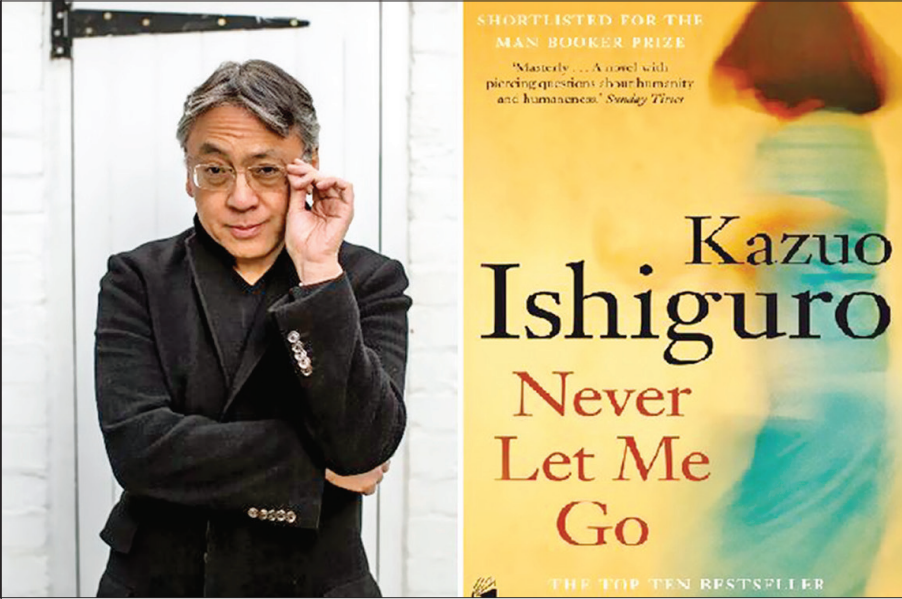
کافه

تازه‌های ادب و هنر

ویترین: تازه‌های کتاب

قطعه گمشده

یادداشت **کازونو ایشی گورو** به مناسبت بیستمین سال انتشار رمان **هرگز رهایم مکن**

کازونو ایشی گورو، نویسندهٔ برندهٔ نوبل در یادداشتی به مناسبت بیستمین سالگرد انتشار رمان تحسین‌شده «هرگز رهایم مکن» از سال‌ها تلاش بی‌نتیجه، الهامات پیش‌بینی‌ناشده، مواجهه با نسل جدید نویسندگان و نهایتاً کشف صدایی که رمان را شکل داد، پرده برمی‌دارد.

ایشی‌گورو در این یادداشت نوشته است: «درحالی‌که مشغول نوشتن رمان چهارم و پنجم بودم، مطالعه‌ام به‌شکلی رازآلود به یک نوع جنگل مینیاتوری سرپوشیده تبدیل شده بود. همه‌جا کوه‌هایی از صفحات خط‌خورده و برج‌های لرزانی از پوشه‌ها روی هم انباشته شده بود. اما در بهار ۲۰۰۱ با انرژی تازه، کار بر روی رمان جدیدم را آغاز کردم. اتاقم را مطابق با خواسته‌های دقیق خودم کاملاً بازسازی کرده بودم. حالا قفسه‌هایی منظم تا سقف داشتم و چیزی که سال‌ها آرزویم را داشتم – دو میز تحریر که در گوشه‌ای قائم به هم می‌رسیدند. اتاق مطالعه‌ام اگرچه کوچک‌تر از قبل به نظر می‌رسید (من همیشه ترجیح می‌دهم در اتاق‌های کوچک و پشت به هر منظره‌ای بنویسم) اما بسیار راضی‌کننده بود. به هر کسی که علاقه‌مند بود، می‌گفتم این اتاق شبیه کوه‌په‌های لوکس قدیمی است: کافی بود صندلی‌ام را بچرخانم و دستم را دراز کنم تا هر چیزی که می‌خواستم را بردارم. یکی از مواردی که حالا به‌راحتی در دسترس بود، یک زونکن در قفسه سمت چپم بود با عنوان «رمان دانش‌جویان». این زونکن شامل یادداشت‌های دست‌نویس، نمودارهایی با خطوط درهم و صفحاتی تاپ‌شد‌ه بود که از دو تلاش جداگانه در سال‌های ۱۹۹۰ و ۱۹۹۵ برای نوشتن رمانی که بعدها به «هرگز رهایم مکن» تبدیل شد به‌جا مانده بود. در هر دو نوبت پروژه را رها کردم و به نوشتن رمانی کاملاً بی‌ربط پرداختم. البته لازم نبود آن زونکن را زیاد باز کنم چراکه محتوایش برایم کاملاً آشنا بود. «دانش‌جویان» من نه در نزدیکی دانشگاهی بودند و نه کوچک‌ترین شباهتی به شخصیت‌های رمان‌هایی مانند تاریخ پنهان یا «رمان‌های دانشگاهی» مالکوم برابری و دیوید لاج داشتند. مهم‌تر از همه، من می‌دانستم آن‌ها سرنوشتی عجیب و مشترک دارند: سرنوشتی که عمرشان را به‌شدت کوتاه می‌کرد اما در عین حال باعث می‌شد، حسن خاص بودن و حتی برتری داشته باشند. اما این «سرنوشت عجیب» چه بود؟ بعدی که امید داشتم به رمانم ویژگی خاصی ببخشد؟ این پرسش در تمام دههٔ گذشته بی‌پاسخ مانده بود. سناریوهایی دربارهٔ ویروس یا مواجهه با مواد رادیواکتیو را بررسی کرده بودم. حتی یک بار صحنه‌ای سوررئال در ذهنم ساخته بودم که در آن مسافری جوان، نیمه‌شب در بزرگراهی مه‌گرفته، کاروانی از وسایل نقلیه را متوقف می‌کند و سوار کامیونی می‌شود که موشک‌های هسته‌ای را در مناطق روستایی انگلستان جابه‌جا می‌کند. با وجود این صحنه‌ها هنوز احساس نارضایتی داشتم. هر ایده‌ای که به ذهنم می‌رسید، یا پیش از حد «تراژیک» بود، یا احساس‌اتی و یا به‌سادگی، مسخره. هیچ‌کدام از تصوراتم به آن چیزی که در ذهنم به‌صورت کمرنگ دیده می‌شد، نزدیک نبود. اما در سال ۲۰۰۱ وقتی دوباره به پروژه بازگشتم، احساس می‌کردم چیزی مهم تغییر کرده است و این تغییر فقط در مطالعه‌ام نبود. من به‌عنوان خواننده و نویسنده، تحت‌تأثیر دوره‌های ادبیات دانشگاهی دههٔ ۱۹۷۰ و صحنه

داستان‌نویسی لندن در دههٔ ۱۹۸۰ رشد کرده بودم. دوره‌ای هیجان‌انگیز که با بلندپروازی‌های ادبی و پذیرش جریان‌ات بین‌المللی و پس‌استعماری شناخته می‌شد. اما در عین حال با هر اثری که به ظاهر از ژانر «عامه‌پسند» مشتق شده باشد، خصمانه یا دست‌کم با تحقیر برخورد می‌کرد. به ویژه علمی – تخیلی که انگار داغ تنگی عجیب بر آن خورده بود و در دنیای خلاقه و نشر در نوعی انزوا فعالیت می‌کرد. بنابراین من، مانند بسیاری از هم‌نسلانم، همیشه از علمی – تخیلی فاصله می‌گرفتم و آن را بی‌ارتباط با اهداف هنری خود می‌دانستم. اما اواخر دههٔ ۱۹۹۰ به ناگاه متوجه شدم دیگر «نویسندهٔ جوانی» نیستم و نسلی جدید و هیجان‌انگیز در بریتانیا سر برآورده که معمولاً ۱۵ سالی از من جوان‌تر بودند. برخی از آن‌ها را از دور می‌خواندم و تحسین می‌کردم و برخی دیگر تبدیل به دوستانم شدند. برای مثال: الکس گارلند (که در آن زمان به‌تاژگی رمان ساحل را منتشر کرده بود) و ملاقات‌هایی غیررسمی در کافه‌های شمال لندن با هم شکل دادیم که تا امروز ادامه دارد. او فهرستی از رمان‌های گرافیکی ضروری برایم تهیه کرد و مرا با آثار مهمی از آلن مور و گرنت موریسون آشنا کرد. در آن زمان، گارلند مشغول نگارش فیلم‌نامه‌ای بود که بعدها به فیلم کلاسیک «۲۸ روز بعد» تبدیل شد. او پیش‌نویسی اولیه را به من نشان داد و من با علاقه به بحث‌هایش درباره راه‌های پیشبرد داستان گوش دادم. در پاییز ۲۰۰۰ نیز در یک تور کتاب از شرق تا غرب آمریکا، برنامه‌ام سه بار با برنامه نویسنده‌ای جوان از انگلیس که در حال تبلیغ رمان اولش بود، تلاقی پیدا کرد. نام او دیوید میچل بود و نام رمانش «شیخ نوشته» بود که هر دو برایم ناشناخته بودند. شب‌ها در لابی هتل‌های غرب میانه آمریکا، پس از رویدادهای جداگانه‌مان، می‌نشستیم و با هم موسیقی‌هایی که پیاپیست می‌نوخت را حدس می‌زدیم.

در کنار گفت‌وگو دربارهٔ دیکنز و داستایفسکی، متوجه شدم که او از اورسولا لی‌گوین، رمزری ساتکلیف، فیلم ماتریکس، ا.ج. پیسی. لاکرفت، داستان‌های ترسناک و ارواح قدیمی و ادبیات فانتزی سخن می‌گوید. وقتی به خانه برگشتم، رمان «شیخ نوشته» را خواندم و دریافتم با استعدادی هیولاًگونه هم‌صحب‌ت بوده‌ام، ارزیابی‌ای که وقتی رمان «اطلس ابر» را سه سال بعد منتشر کرد، تقریباً به اجماع جهانی رسید. آشنایی با این همکاران جوان مرا هیجان‌زده و آزاد کرد. آن‌ها پنجره‌هایی را برایم گشودند که پیش‌تر به فکر باز کردن‌شان نبودم. آن‌ها فقط مرا با فرهنگی گسترده‌تر آشنا نکردند بلکه افق‌های تازه‌ای را به تخیل من بخشیدند. شاید عوامل دیگری هم در آن دوره نقش داشتند مثل نوشتن دو رمان قبلی‌ام («تسل‌ی‌ناپذیر» و «وقتی یتیم بودیم») که باعث شد، احساس جسارت بیشتری برای دور شدن از «واقعیت» روزمره داشته باشم. به هر حال، سومین تلاشم برای نوشتن رمان «دانش‌جویان» متفاوت بود. ناگهان احساس کردم که می‌توانم کل داستان را در ذهنم ببینم. تصاویری فشرده و صحنه‌هایی تند از برابر ذهنم گذشتند. عجیب آن‌که احساس پیروزی یا هیجان خاصی نداشتم. چیزی که امروز به یاد می‌آورم، نوعی آسودگی بود، این‌که بالاخره قطعه گمشده پازل را یافته‌م و همراه با آن اندوهی ملایم و چیزی شبیه تهوع حس کردم.»

محبوب‌رم

گروس عبدالملکیان برندهٔ جایزهٔ بین‌المللی شعر چپو ایتالیا شد

بیژن مومیوند

گروه فرهنگ

گروس عبدالملکیان برنده شصت‌ونهمین دورهٔ «جایزهٔ بین‌المللی شعر چپو» در ایتالیا شد. به گزارش ایسنا، مراسم پایانی شصت‌ونهمین دورهٔ جایزه ادبی چپو در سالن اصلی استانداری شهر فلورانس در ایتالیا برگزار شد و گروس عبدالملکیان را به‌عنوان برنده امسال این جایزه معرفی کرد. این جایزهٔ بین‌المللی هر ساله در دو بخش شعر و داستان برگزار می‌شود و شاعران و نویسندگان برجسته‌ای چون ماریو بارگاس یوسا، محمد نبیس، آنتونیو کارواخال و... از برندگان دوره‌های پیشین آن بوده‌اند. عبدالملکیان سال ۲۰۲۳ هم جایزهٔ بخش شاعران تأثیرگذار معاصر جایزهٔ «رودی» که با عنوان «شاهد زیبایی» شناخته می‌شود را کسب کرد. جایزهٔ «رودی» یکی از مهم‌ترین جوایز ادبی ایتالیاست که ۳۰ سال از شروع فعالیتش در شهر تورین می‌گذرد. هیأت داوران جایزهٔ بین‌المللی شعر چپو متشکل از ۳۵ شاعر و نویسنده ایتالیایی است که هر ساله به اتفاق آرا یک شاعر یا نویسندهٔ بین‌المللی که آثارش به ایتالیایی ترجمه و منتشر شده است را برای این جایزه انتخاب می‌کنند. در متن بیانیهٔ امسال هیأت داوران آمده است: شصت‌ونهمین جایزه جهانی شعر چپو به شاعر معاصر ایرانی، گروس عبدالملکیان تعلق می‌گیرد. شعر گروس عبدالملکیان آمیزه‌ای از صداقت، صمیمیت عاطفی و کیفیت بلاغی است. اشعاری که از منظری درونی و شخصی آغاز می‌شوند تا روایتی ویژه را از شرایط امروز ایران و خاورمیانه عمومیت ببخشند. شعری با دغدغه‌هایی انسانی و اجتماعی که با نیرویی زیباشناسانه به کلامی عمیق و تکان‌دهنده تبدیل می‌شود. صدای تازه او در فضای شعر امروز جهان، ادامه‌ای بدیع از سنت بزرگ و دیرینه شعر فارسی است که در شعر معاصر تبلور یافته است و از رویدادهای جاری فراتر می‌رود تا با حساسیتی ظرف در کنار مضامین اجتماعی، مفاهیم عمیق هستی‌شناسانه را نیز مطرح کند. برای او که از تکیه‌گاه شعری آگاه بهره می‌گیرد، غایت شعر جز شناخت

گزارش شبکه خانگی

در مسیر سقوط؟

عدم تولید سریال‌های باکیفیت باعث هدر رفتن سرمایه و ریزش مخاطب می‌شود

گلاویز نادری

گروه سینما، تئاتر و تلویزیون

شبکه نمایش خانگی در ایران مانند خیلی چیزهای دیگر وضعیت پیچیده و عجیب‌وغریبی دارد. یکی، دو پلتفرم در این شبکه به طور مرتب فعال هستند و سریال و رنالیته‌شوه‌ای متعددی را به طور منظم منتشر می‌کنند و غیر از اینها چند پلتفرم هستند که تک‌توک سریالی دارند و گاهی در این شبکه خودنمایی کرده اما پس از مدتی دوباره در لاک خود فرورفته و هیچ محصولی برای ارائه ندارند. با اینکه از عمر پلتفرم‌های موجود در شبکه خانگی سال‌های زیادی نمی‌گذرد اما در همین مدت کوتاه هم تعدادی از پلتفرم‌ها بودند که به این چرخه وارد و به سرعت خارج شدند. آن هم پلتفرم‌هایی که از پشتیبان مالی مهمی برخوردار بودند اما اقتدر سریال‌های بی‌کیفیتی را روی خروجی خود قرار دادند که حتی بسا وجود عدم حق اشتراک هم توانستند به حیات خود ادامه دهند و با همان سرعتی که به شبکه خانگی پیوستند از این شبکه محو شدند.

واقعیت این است آنطور که به نظر می‌رسد، هدایت و اداره یک پلتفرم به این سادگی‌ها که به نظر می‌آید، نیست و حتی وجود سرمایه‌گذار قدر و مهم هم نمی‌تواند، حیات آن را تضمین کند. مدیرانی که در پلتفرم مشغول به کارند بیش از هر چیز دیگری برای ادامه کار آن اهمیت دارند. آنها باید ضمن شناخت توانایی‌ها و ظرفیت کارگردانان سینمای ایران، قدرت تشخیص فیلمنامه باکیفیت را داشته باشند و دریابند که کدام فیلمنامه مناسب ساخت سریال بلند است و از آن مهم‌تر اینکه کدام کارگردان می‌تواند از آن فیلمنامه مجموعه‌ای قابل قبول بسازد.

چنین درک و شناختی در معدود تهیه‌کنندگان سینمای ایران وجود دارد و حالا در شبکه خانگی به دلیل تعدد تولیدات، نود چنین مدیران و تهیه‌کنندگانی بیش از سینما خود را نشان می‌دهد. در میان دو پلتفرم فعال در شبکه نمایش خانگی هم در بسیاری اوقات سریال‌هایی توسط افراد

چیز دیگری نیست. شناختی که چون امکان و نوری متفاوت بر این جهان می‌تابد. شعر او می‌تواند با تخیل بیندیشد و با خلق فضاهایی زنده و تصاویری سینمایی، ایده‌ها و دغدغه‌های متنوعش را عینیت بخشیده و ملموس کند. آکادمی ادبی چپو طی سه روز و در چندین مکان مختلف، جلسات متنوعی را به سخنرانی، شعرخوانی و گفت‌وگو با این شاعر ایرانی اختصاص داد. متن سخنرانی عبدالملکیان با عنوان «شعر، سرپناه انسان معاصر» در کتاب مجموعه مقالاتی دربارهٔ شعر و شاعری، منتشر و هم‌زمان در حاشیه برگزاری این جایزه رونمایی شد. طی سال‌های گذشته آثار مختلفی از گروس عبدالملکیان توسط دکتر فائزه مردانی و فرانچسکو اوکتو به ایتالیایی ترجمه و منتشر شده است. گروس عبدالملکیان که متولد ۱۸ مهر ۱۳۵۹ است در خانواده‌ای فرهنگی بزرگ شد و از ابتدا با شعر و شاعری رابطه‌ای نزدیک داشت. پدر او، محمدرضا عبدالملکیان هم شاعر برجسته‌ای است. گروس عبدالملکیان از ۱۱ سالگی به سرودن شعر مشغول بود و موفق شد در آن سن، اولین اشعار خود را در مجله «کیهان پچه‌ها» و «سروش نوجوان» به چاپ برساند و اولین کتابش در سال ۱۳۸۱ منتشر شد. در سال‌های بعدی، عبدالملکیان اشعار خود را برای نشریات مهمی چون «کارنامه» و «عصر پنج‌شنبه» می‌فرستاد و در کنار آن خواندن نظریات و تئوری‌های ادبی را نیز به دغدغه‌هایش اضافه کرده بود. او طی دو دههٔ گذشته در مؤسسات و دانشگاه‌های معتبر تهران، مانند شهر کتاب‌ها، مؤسسه خوانش، دانشگاه شهید بهشتی و دانشگاه علامه طباطبائی، چندین کارگاه شعر برگزار کرده است و در دوره‌ای که جشنوارهٔ شعر بهاران برگزار می‌شد به‌عنوان دبیر جایزهٔ این جشنواره فعالیت می‌کرد. گروس عبدالملکیان در اشعارش بیشتر از دو سبک شعر مدرن فرانسوی و هایکوی ژاپنی بهره برده است. ابیات او ساده، بی‌تکلف و به دور از پیچیدگی هستند. با وجود این‌که عبدالملکیان در مجموعه‌های خود، از مضامین و موقعیت‌های گوناگونی بهره می‌برد، اما می‌توان لحن و جهان‌بینی او را برساخته از فراخوانی لحظات تنهایی، خاطره‌های سوزناک هم چنین توصیفات غمگین از پدیده‌های گوناگون دانست.

کاربلد جلو دوربین رفته که نه با استقبال روبه‌رو شده و نه به‌عنوان اثری مهم در سوابق آن پلتفرم ثبت شده است. در واقع می‌توان گفت حتی دو پلتفرم فیلمو و فیلمنت هم در تولید آثار نمایشی خود دچار خطاهای بسیاری شدند که تنها باعث هدر رفتن سرمایه هنگفت شده بدون اینکه بازگشت مالی و سودآوری چندانی برای آنها داشته باشد. حتی در مواردی تولید چنین مجموعه‌هایی به ریزش مشترکان این پلتفرم‌ها هم انجامیده است.

در همین راستا تهیه‌کننده سریال‌های «آبان»، «رهایم کن» و «می‌خواهم زنده بمانم» از احتمال شکست قریب‌الوقوع بعضی پلتفرم‌های جدید نمایش خانگی خبر داد. مجید مولایی که در کارنامه خود آثاری چون «رهایم کن» و «می‌خواهم زنده بمانم» را نیز در نمایش خانگی دارد با اشاره به وضعیت حال حاضر پلتفرم‌های وی‌اودی توضیح داد: «ما در ایران حدود یک میلیون و ۹۰۰ هزار تا ۲ میلیون نفر درآمده اشتراک پلتفرم‌ها را داریم که حدود ۸۰۰ تا ۹۰۰ هزار به پلتفرم فیلمو اختصاص دارد و حدود یک میلیون هم بقیه کاربران پلتفرم‌هاست. این رقم همه ساله در بهار رشد می‌کند و تا مهرماه درحال افزایش است. در این بازار، پلتفرمی به سود می‌رسد که حداقل حدود ۷۰۰ هزار مشترک وفادار داشته باشد». او ادامه داد: «پلتفرم شیدا با یک سریال آمد و تا ۳۰۰ هزار کاربر هم اشتراکش را خریدند ولی بعد ۷۰ – ۸۰ هزار نفر از آن ریخت. ممکن است یک علت محتوای «آبان» باشد اما موضوع جدی‌تر این بود که پلتفرم محصول دیگری نداشت که کاربران جدیدش را جذب کند. قبلاً نداشتم که یک پلتفرم با یک محتوا چنین جایگاهی پیدا کند چون چیزی حدود ۶۰۰ هزار نفر ثبت‌نام کردند. با این حال نقاط قوت و ضعف این سریال به تولیدکنندگان برمی‌گردد و دوستان پلتفرم در آن دخالتی نداشته و البته ادعایی هم برای آن نداشتند».

مولایی با بیان اینکه تعدادی از پلتفرم‌ها بدون هیچ چشم‌اندازی از آینده تولید خود فعالیت می‌کنند، توضیح داد: «فهم و تجربه من از مدیریت پلتفرم می‌گوید که پلتفرم با دو محصول ایجاد نمی‌شود و پیشاپیش می‌گویم این‌گونه پلتفرمی شکست می‌خورد. فیلمو برای سال ۱۴۰۴ فهرستی داده که نام آثاری از مصطفی کیایی، آیدا پناهنده، حامد عتقا، نیما جاویدی،

ترامپ سوژه فیلم ۱۰۰ میلیون دلاری

تهیه کننده ایتالیایی

تاثیر ترامپ را در دوران معاصر غیر قابل انکار دانست

خاطر نشان کرد که «هیچ تصمیم نهایی درباره تعرفه‌های فیلم‌های خارجی اتخاذ نشده است» اما بازگشت ترامپ به قدرت و تمایل او به استفاده از ابزارهای حکومتی برای مجازات مخالفتش، اثر منفی بر تولید فیلم‌های جنجالی گذاشته است.

فرانسیس فورد کاپولا، کارگردان برنده پنج جایزه اسکار در مصاحبه‌ای با مجله «GQ» نسبت به پیشنهاد تازه دونالد ترامپ برای اعمال تعرفه‌های سنگین بر تولیدات سینمایی در خارج از آمریکا، واکنش نشان داد و این سیاست را «عامل ایجاد بی‌ثباتی» دانست و گفت، این تعرفه‌ها مانند آن است که «در فرصت‌های مالی را به روی کشور ببندیم».

کاپولا در این گفت‌وگو تأکید کرد: «همه‌اش بی‌ثباتی ایجاد می‌کند. مردم نمی‌فهمند که تورم فقط در آمریکا نبود؛ بلکه تورم جهانی بود. اما کشوری که بهتر از همه با آن کنار آمد و دیگر کشورها را به حسادت انداخت، آمریکا بود. ایالات متحده در دولت قبلی واقعاً درآمد زیادی به دست آورد. حالا این تعرفه‌ها همه آن موقعیت موفق را نابود می‌کنند».

یک فعال سینمایی این گونه عنوان کرده است که «نگرانی از اینکه دولت از ابزارهایش برای برخورد با فیلم‌هایی با پیام‌های مخالف سوء استفاده کند، بازار آثار اجتماعی را آسیب‌پذیر کرده است».

دولت ترامپ طی بیش از ۱۰۰ روزی که در کاخ سفید حکمرانی کرده، برخوردهای قهری بسیاری با مخالفان خود به‌خصوص در عرصه رسانه داشته است. با این حساب ترس اهالی هالیوود از اقدامات قهری ترامپ بی‌دلیل نیست اما روی دیگری هم برای این سکه وجود دارد. یک نماینده فروش می‌گوید: فیلم‌هایی که رئیس‌جمهور و اطرافیانش را ستایش می‌کنند، مثل مستند آینده برت رتر درباره ملانیا ترامپ که گفته می‌شود، آمازون آن را با قیمت ۴۰ میلیون دلار خریداری کرده است از همیشه داغ‌ترند.

او می‌گوید: اگر می‌خواهی به پادشاه ادای احترام کنی، این یکی از بهترین راه‌هاست. حال باید دید آیا پروژه یروولینو در فراز و فرودی که سینما با دولت ترامپ پیش‌رو دارد، در راستای «ادای احترام به پادشاه» خواهد بود یا خیر؟

یک کارشناس عنوان کرده که «ساختن فیلمی درباره ترامپ تقریباً غیر ممکن است چون شخصیت واقعی او آن قدر تند و [چند] قطبی است که هر بازتابی‌ای از او ممکن است به هجو تبدیل شود. بله، سیاستن استن در «کارآموز» عملکردی عالی داشت اما آن فیلم فقط ترامپ دهه ۷۰ و ۸۰ را پوشش می‌داد. یروولینو اما می‌خواهد فیلمی بسازد که شامل صعود ترامپ تا کاخ سفید نیز بشود».

با توجه به بودجه ۱۰۰ میلیون دلاری این پروژه، می‌توان انتظار داشت که عوامل فیلم به دنبال انتخاب بازیگران مشهور بروند اما پرسش اینجاست: چه کسی حاضر است بی‌محابا بخشی از این اثر باشد؟ جان ویت؟ مل گیبسون؟ سیلوستر استالونه؟ جیم کاویزل؟ دنیس کواید؟ زکری لی‌وای؟ راب اشنایدر؟ کوین سوربو؟ جیمز وودز؟ دین کواید؟ باید منتظر ماند و دید.

تهیه‌کننده فیلم «فراری» پروژه‌ای بلندپروازانه درباره رئیس‌جمهور سابق آمریکا به بازار کن می‌آورد. فیلم زندگی‌نامه‌ای پرهزینه و بلندپروازانه درباره دونالد ترامپ با تهیه‌کنندگی آندریا یروولینو، تهیه‌کننده ایتالیایی آثاری چون «فراری» و «تا استخوان» در دست ساخت است.

این پروژه سینمایی در بازار فیلم جشنواره کن امسال معرفی می‌شود و یروولینو برای یافتن شرکای سرمایه‌گذار و تولیدی در این رویداد حاضر خواهد شد. هدف این تهیه‌کننده، آغاز فیلم‌برداری در پایان سال ۲۰۲۵ در ایالات متحده است و برآورد بودجه این فیلم حدود ۱۰۰ میلیون دلار اعلام شده که هنوز هیچ بازگویی برای پروژه انتخاب نشده است.

از دیگر آثار این تهیه‌کننده می‌توان به «لامبروگینی: اسطوره‌سازی یک مرد»، «خاندان مازراتی» و «آوای سکوت» درباره زندگی خواننده مشهور «آندریا بوکلی» اشاره کرد. وی به زودی ساخت فیلم «شفیفته» با بازیگران مطرحی چون «آل پاچینو» و «کتی هلمز» را آغاز می‌کند که ماجرای ربوده شدن «جان پل گئی سوم» را روایت می‌کند.

گفته می‌شود این فیلم رویکردی «ملایم‌تر» نسبت به رئیس‌جمهور سابق آمریکا در پیش خواهد گرفت در مقایسه با فیلم «کارآموز» به کارگردانی علی عباسی که سال گذشته با بازی جرمی استرانگ و سیاستن استن ساخته شد و نامزد اسکار شد. تیم ترامپ در آن زمان شدیداً با ساخت و نمایش این فیلم مخالفت کرده و حتی تلاش داشتند از انتشار آن جلوگیری کنند.

به گزارش ددلاین در توصیف رسمی این پروژه از سوی شرکت آندریا یروولینو آمده است: «فیلم زندگی‌نامه‌ای بزرگ و جدید درباره زندگی دونالد جی. ترامپ، غول املاک و مستغلات، چهره تلویزیونی و چهل‌وپنجمین و چهل‌وهفتمین رئیس‌جمهور ایالات متحده».

هنوز مشخص نیست که آیا یروولینو برای این پروژه با تیم ترامپ ارتباطی برقرار کرده یا خیر.

آندریا یروولینو در بیانیه‌ای گفت: «چه با سیاست‌های او موافق باشیم و چه مخالف، نمی‌توان تاثیر دونالد ترامپ بر دوران معاصر را انکار کرد. من به‌عنوان تهیه‌کننده به بررسی داستان عمیق‌تری از این شخصیت علاقه دارم، صعود، چالش‌ها و تاب‌آوری او. هدف ما ساخت فیلمی جسورانه، متعادل و از نظر هنری جاه‌طلبانه است.

دونالد ترامپ و اطرافیانش همچنان سوژه‌هایی جذاب برای صنعت سینما و تلویزیون هستند. پلنفرم پرایم ویدئو بودجه‌ای بالا برای ساخت مستندی درباره ملانیا ترامپ به کارگردانی برت رتر اختصاص داده و الکس گیبنی نیز درحال آماده‌سازی مستندی درباره ایلان ماسک با نام «ماسکر» است.

اخبار مربوط به ساخت این پروژه درحالی اعلام شده که اخیراً ترامپ با اعلام تعرفه ۱۰۰ درصدی بر فیلم‌های خارجی، جنگی اقتصادی با سینما را آغاز کرده است؛ جنگی که می‌تواند روابط اقتصادی سینمای آمریکا با اروپا را بر هم بزند، بازار جهانی را دچار اختلال کند و تولید و پخش بسیاری از آثار مستقل و استودیویی را درگیر بحران مالی و سیاسی کند.

هرچند کاخ سفید اندکی پس از اعلامیه ترامپ

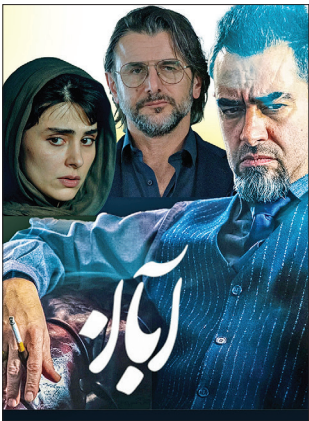
کتاب‌های عبدالملکیان

پذیرفتن: این مجموعه اشعار که بر اساس درون‌مایهٔ مرگ با یک‌دیگر پیوند می‌خورند، سروده‌های گروس عبدالملکیان در باب موضوعات گوناگون را شامل می‌شوند. عبدالملکیان سعی دارد با خلق جناس‌های بصری برای موقعیت‌های حزن‌آلود و با بهره‌مندی از کلمات ساده به ابیات خود ریتم و هارمونی تزریق کند.

سه گانه خاورمیانه: جنگ، عشق، تنهایی؛ این مجموعه شعر که از آثار شناخته‌شدهٔ عبدالملکیان به شمار می‌رود شامل سه درون‌مایهٔ جنگ، عشق و تنهایی است. او در این مجموعه که از ۳۱ شعر بی‌عنوان تشکیل شده، احساسات انسانی مردمان خاورمیانه را تجسم می‌بخشد. رنگ‌های رفتهٔ دنیا و گزیده‌ای از پردهٔ پنهان: این کتاب شعر که در مجموعه «جهان تازه شعر» از سوی نشر چشمه به چاپ رسیده را می‌توان سروده‌ایی در باب دغدغه‌های زیستی و فکری خود شاعر توصیف کرد. عبدالملکیان در این مجموعه به ارائهٔ توصیفاتی از مرگ، فقدان و خلقت پرداخته است.

حفره‌ها: یکی از مهم‌ترین و بلندترین شعرهای کتاب «خزر» نام دارد؛ این شعر همراه با زبان روایی و داستانی که در خود دارد از احساسات الهام‌گونه شاعر نیز بهره‌مند شده و در واقع تلفیق زیبایی این دو است. شعر مضمونی تاریخی در دل خود دارد که از حمام فین کاشان و آغامحمد خان قاجار می‌رسد به «سیاهکل» که «سیاه‌تر از آن بود» که حتی با «اکبریت کشیدن»‌های متوالی شاعر در متن شعر هم «روشن شود». انتهای شعر هم با تصویری مبهم از «خزر» که با زبانی عامیانه به پایان می‌رسد، ذهن خواننده را درگیر متن می‌کند.

هیچ چیز مثل مرگ تازه نیست: این کتاب شامل ۵۰ قطعه شعر است

تجربه من از مدیریت پلنفرم می‌گوید که پلنفرم با دو محصول ایجاد نمی‌شود و پیشاپیش می‌گویم این گونه پلنفرمی شکست می‌خورد».

تهیه‌کننده «بانوی عمارت» اظهار کرد: «تجربیات متنوعی در پلنفرم‌ها هست. مثلاً سریالی که قرار بود ۳۰ قسمت باشد اما بعد از ۸ یا ۹ قسمت که مدیران پلنفرم دیدند و احساس کردند با مخاطب عام ارتباط برقرار نمی‌کند، دستور توقف آن را دادند. حتی سریالی بود که ادامه‌اش را ضبط و تدوین کرده بودند اما پخش نکردند. به این رسیدند که اگر اصلاً پخش نکنند به سودشان است. نیما جاویدی، کارگردانی درجه یک است و سریالش باید درجه یک باشد اما این مدیریت با تجربه، به این نتیجه می‌رسد که باید بخشی از قسمت‌ها کوتاه شده و روند مناسب‌تری برای پخش به دست بیاورد».

پیمان معادی و ... در آن وجود دارد. فیلمنت هم می‌گوید «بل» برادران محمودی، «اجل معاق» رضا عطاران، «برتا» و سریال‌های دیگری خواهد داشت. اینها یعنی پلنفرم زنده است اما وقتی از بعضی پلنفرم‌های جدید می‌پرسیم، محصولی در برنامه آینده ندارند. این ویژگی اولیه یک پلنفرم پویاست که اینها ندارند. پلنفرم از روز اول با یک محصول آمده و با همان تبلیغات می‌کند و در طول هفته فقط یک اثر دارد. این رفتار شائبه کم‌کاری و کم‌فروشی به مردم می‌دهد! با مدیر یکی از این پلنفرم‌ها صحبت کردم و گفتم بعد از این ۱۵ هفته، چه داری؟ گفت فکر می‌کنم! تا فکر نکند ۱۵ هفته آمده و رفته! بعضی از پلنفرم‌ها چشم‌انداز ندارند. یا جدی نیستند یا پلنفرمداری بلد نیستند. به یکی از اینها می‌گفتم وقتی مدتی کار نکردید، ضرر کار نکردن‌تان خیلی بیشتر از اینهاست اما این را نمی‌توانید بفهمید. فهم و

دیدگاه: تحلیل اقتصادی

میانۀ تنش

خاور میانه چگونه به یک منطقه ناکام تبدیل شد؟

جمشید پیش‌قدم

گروه اقتصاد

گفته شده که خاورمیانه فقط مجموعه‌ای از حکومت‌های شکست خورده نیست بلکه کلاً یک منطقه ناکام است. خاورمیانه صاحب تعداد بی‌شماری از یتیمان و پناهجویان جهان بوده و با وجود منابع نفتی، تولید ناخالص داخلی سرانه بسیار پایینی دارد. از منظر اندیشه نیز شرایط چندان بهتر نیست؛ در سال ۲۰۰۵ دانشگاه هاروارد به تنهایی بیشتر از مجموع ۷ کشور عرب مقاله علمی منتشر کرد. کشورهای مسلمان تنها ۲/۵ درصد مقالات چاپ شده در جهان را می‌نویسند، درحالی که مسلمانان ۲۳ درصد جمعیت جهان را تشکیل می‌دهند.

ریشه گرفتاری‌های خاورمیانه را می‌توان در ترکیبی پیچیده از عوامل تاریخی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جست‌وجو کرد که درهم‌تیدگی با یکدیگر، این منطقه را به یکی از چالش‌برانگیزترین نقاط جهان تبدیل کرده‌اند. تاریخ استعماری خاورمیانه یکی از عوامل بنیادین است. در قرن‌های نوزدهم و بیستم، قدرت‌های استعماری، به‌ویژه بریتانیا و فرانسه، با ترسیم مرزهای مصنوعی، مانند توافق سایکس– پیکو، کشورهای مدرن منطقه را بدون توجه به واقعیت‌های قومی، مذهبی و فرهنگی شکل دادند. این مرزبندی‌های خودسرانه، تنش‌های قومی و فرقه‌ای را تشدید کرد و بستری برای درگیری‌های داخلی و منطقه‌ای فراهم آورد. برای مثال، تقسیم‌بندی‌های نادرست در عراق و سوریه، زمینه‌ساز نزاع‌های فرقه‌ای میان شیعه، سنی و کردها شد که تا امروز ادامه دارد. پس از استعمار، دولت‌های خاورمیانه اغلب به دلیل ضعف نهادهای دموکراتیک و وابستگی به قدرت‌های خارجی، نتوانستند ساختارهای حکومتی پایدار و مشروع ایجاد کنند. بسیاری از این دولت‌ها به رژیم‌های اقتدارگرا تبدیل شدند که مانع توسعه سیاسی و اجتماعی شدند. این اقتدارگرایی، همراه با فساد گسترده و ناکارآمدی اقتصادی، به نارضایتی عمومی و بی‌ثباتی دامن زده است.

اقتصاد خاورمیانه نیز به‌شدت به منابع طبیعی، به‌ویژه نفت، وابسته است. این وابستگی، که به «تفرین منابع» معروف است، باعث شده بسیاری از کشورهای منطقه از تنوع‌بخشی به اقتصاد خود بازمانند. درآمدهای نفتی اغلب به‌جای سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها، آموزش و فناوری، صرف هزینه‌های نظامی، یارانه‌های ناکارآمد یا تقویت نخبگان حاکم شده است. در نتیجه، تولید ناخالص داخلی سرانه در بسیاری از کشورهای خاورمیانه، حتی با وجود منابع عظیم، پایین باقی‌مانده است. برای نمونه، در سال ۲۰۲۳ تولید ناخالص داخلی سرانه قطر حدود ۸۱ هزار دلار بود، اما در عراق و یمن این رقم به ترتیب حدود ۵ هزار و ۷۰۰ دلار بود. این شکاف عظیم، نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی را تشدید کرده است. از منظر اجتماعی، خاورمیانه با بحران‌های متعددی ازجمله رشد جمعیت، نرخ بالای بیکاری جوانان و نابرابری جنسیتی مواجه است. بیش از ۶۰ درصد جمعیت منطقه زیر ۳۰ سال سن دارند، اما فرصت‌های شغلی و آموزشی کافی برای این جمعیت جوان فراهم نیست. این وضعیت، زمینه‌ساز ناآرامی‌های اجتماعی، مانند بهار عربی در سال ۲۰۱۱ شده است که اگرچه خواستار اصلاحات بود، اما در بسیاری از موارد به هرج‌ومرج، جنگ داخلی یا بازگشت اقتدارگرایی منجر شد. درحالی که کشورهای مسلمان ۲۳ درصد جمعیت جهان را تشکیل می‌دهند، تنها ۲.۵ درصد مقالات علمی جهان را تولید می‌کنند. این عقب‌ماندگی علمی، که بخشی از آن به کمبود سرمایه‌گذاری در آموزش و پژوهش بازمی‌گردد، نتیجه ساختارهای سیاسی بسته و محدودیت‌های فرهنگی است که خلاقیت و تفکر انتقادی را سرکوب می‌کنند. علاوه بر این، مداخلات خارجی در رژیم‌های خاص، به بی‌ثباتی منطقه دامن زده است. رقابت‌های ژئوپلیتیکی میان قدرت‌ها، درگیری‌هایی مانند جنگ یمن و سوریه را طولانی‌تر کرده و منابع منطقه را تحلیل برده است این عوامل در مجموع، خاورمیانه را به منطقه‌ای با ظرفیت‌های عظیم اما گرفتار در چرخه‌ای از ناکامی تبدیل کرده است. حل این مشکلات نیازمند اصلاحات ساختاری، تقویت نهادهای دموکراتیک، سرمایه‌گذاری در آموزش و فناوری و همکاری منطقه‌ای برای مدیریت منابع و کاهش تنش‌هاست.

توسعه

بررسی تحولات اقتصادی

تخریب رشد

آیا اقتصاد ایران در تله رشد پایین گرفتار شده است؟

سعید خوش‌بین

گروه اقتصاد

برآوردهای مرکز پژوهش‌های مجلس حاکی از آن است که رشد اقتصاد ایران در سال گذشته ۲/۸ درصد بوده و بدون احتساب نفت این شاخص برابر با ۲/۷ درصد اعلام شده است. بنابراین میزان رشد اقتصادی در سال ۱۴۰۳ حدوداً ۲ واحد درصد در مقایسه با سه سال قبل‌تر پایین‌تر آمده است. بر این اساس، سرعت رشد اقتصاد ایران از نگاه این نهاد نسبت به سال‌های ۱۴۰۰، ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ کاهش پیدا کرده است؛ چراکه در سال‌های یاد شده رشد اقتصاد از نظر مرکز آمار و بانک مرکزی بالاتر از سال گذشته محاسبه شده است. این امر می‌تواند دارای عواقب منفی برای مردم و رفاه عمومی جامعه باشد. در سال گذشته بخش نفت در مقایسه با سایر بخش‌های اقتصادی رشد بالاتری را تجربه کرده و از همین‌رو اثرگذاری بیشتری در رشد اقتصادی داشته است.

کاهش رشد اقتصاد نشانه چیست؟

وقتی از رشد اقتصادی صحبت می‌شود، یعنی حجم اقتصاد کشور در یک مدت معین نسبت به مدت مشابه در گذشته چقدر افزایش یا کاهش یافته است. کاهش رشد اقتصاد به معنای کند شدن سرعت افزایش تولید ناخالص داخلی (GDP) یک کشور است که نشان‌دهنده کاهش فعالیت‌های اقتصادی، سرمایه‌گذاری، تولید و اشتغال در مقایسه با دوره‌های قبلی است. این پدیده می‌تواند نشانه‌ای از تضعیف بنیان‌های اقتصادی، کاهش تقاضا در بازار، مشکلات ساختاری یا تأثیر عوامل خارجی مانند تحریم‌ها و نوسانات جهانی باشد. کاهش رشد اقتصادی عواقب متعددی به دنبال دارد. ازجمله

دیدگاه: یادداشت روز

تداوم نزول

چرا ۷۹ درصد نمادها منفی شدند؟

مهتاب شهریاری

گروه اقتصاد

در دومین روز معاملاتی هفته، بازار سرمایه ایران همچنان روند نزولی خود را ادامه داد و شاخص‌های بورسی و فرابورسی کاهش یافتند. شاخص کل بورس با افت ۰/۷ درصدی، معادل حدود ۴۴۳٬۱۴۲ واحد، به سطح ۳ میلیون و ۹۱ هزار واحد رسید. شاخص هم‌وزن نیز با کاهش ۰/۹ درصدی حدود ۸٬۷۷۵ واحد، در تراز ۹۴۵ هزار و ۱۴۵ واحد قرار گرفت. این کاهش نشان‌دهنده تداوم فضای منفی در بازار و فشار فروش گسترده است. در جریان معاملات روز گذشته ۷۹ درصد نمادها در محدوده منفی و تنها ۲۱ درصد در محدوده مثبت معامله شدند. نمادهای وبملت و فولاد بیشترین تأثیر

این عواقب می‌توان به کاهش فرصت‌های شغلی و افزایش بیکاری، کاهش درآمد خانوارها، افت قدرت خرید و سطح رفاه عمومی، افزایش فقر و نابرابری و کاهش توان دولت برای تأمین خدمات عمومی و اجرای پروژه‌های زیرساختی اشاره کرد. همچنین، این وضعیت می‌تواند اعتماد سرمایه‌گذاران را کاهش دهد و به تشدید مشکلات مالی و بانکی منجر شود.

اما سوال این است که کدام عوامل رشد اقتصاد ایران را تضعیف و تخریب می‌کنند؟

اقتصاددانان می‌گویند: تحریم‌های بین‌المللی با محدود کردن صادرات نفت، دسترسی به بازارهای جهانی و انتقال فناوری، تأثیر منفی قابل توجهی بر اقتصاد ایران داشته‌اند. ناکارآمدی در مدیریت اقتصادی، فساد مالی و اداری و ضعف در سیاست‌گذاری‌های کلان نیز از عوامل داخلی مهم هستند. کمبود سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها و صنایع کلیدی، به‌ویژه به دلیل فرار سرمایه و عدم جذب سرمایه‌گذاری خارجی، رشد اقتصادی را محدود کرده است. وابستگی بیش از حد به درآمدهای نفتی و نوسانات قیمت جهانی نفت، اقتصاد ایران را در برابر شوک‌های خارجی آسیب‌پذیر کرده است. همچنین، تورم بالا و بی‌ثباتی در بازار ارز با کاهش قدرت خرید مردم و افزایش هزینه‌های تولید، موانع بزرگی برای رشد پایدار ایجاد کرده‌اند. ضعف در بخش خصوصی و بوروکراسی پیچیده نیز از دیگر موانع توسعه اقتصادی هستند. در نهایت، مشکلات زیست‌محیطی مانند کمبود آب و تخریب منابع طبیعی نیز به تدریج بر ظرفیت‌های تولیدی کشور تأثیر منفی گذاشته‌اند.

برای بهبود این وضعیت، اصلاحات ساختاری در سیاست‌گذاری اقتصادی، تقویت بخش خصوصی، تنوع‌بخشی به اقتصاد و سرمایه‌گذاری در فناوری و زیرساخت‌ها ضروری است.

چشم‌انداز رشد

چشم‌انداز رشد اقتصادی ایران در سال‌های آتی تحت تأثیر عوامل متعدد داخلی و خارجی قرار دارد. براساس گزارش‌های اخیر، مرکز پژوهش‌های مجلس رشد اقتصادی ایران در سال ۱۴۰۲ را ۲/۸ درصد و بدون احتساب نفت ۲/۷ درصد اعلام کرده است که نسبت به سال‌های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۲ کاهش یافته و نشان‌دهنده کند شدن آهنگ رشد اقتصادی است. بانک جهانی برای سال ۱۴۰۳ رشد حدود ۳ درصد پیش‌بینی کرده و انتظار دارد این روند کاهششی در سال‌های ۱۴۰۴ و ۱۴۰۵ به ترتیب به ۲/۷ و ۲/۲ درصد ادامه یابد. صندوق بین‌المللی پول نیز رشد ۳/۷ درصد را برای سال ۱۴۰۳ تخمین زده است. این پیش‌بینی‌ها حاکی از تداوم چالش‌های اقتصادی است.

عوامل متعددی بر این چشم‌انداز تأثیر دارند. تحریم‌های بین‌المللی با محدود کردن صادرات نفت و دسترسی به بازارهای جهانی، وابستگی اقتصاد به درآمدهای نفتی را تشدید کرده و آسیب‌پذیری در برابر نوسانات جهانی را افزایش داده است. سیاست‌های انقباضی بودجه‌ای و پولی برای مهار تورم بالا، همراه با کاهش تقاضا برای نفت و کند شدن سرمایه‌گذاری در بخش‌های غیرنفتی، از عوامل کاهنده رشد هستند. ناکارآمدی مدیریت اقتصادی، فساد و ضعف سیاست‌گذاری‌های کلان نیز موانع داخلی مهمی ایجاد کرده‌اند. علاوه بر این، کمبود سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها، فرار سرمایه و مشکلات زیست‌محیطی مانند کمبود آب، ظرفیت‌های تولیدی را محدود کرده‌اند. رشد منفی در بخش‌های کشاورزی (۲- درصد) و صنعت بدون نفت (۵- درصد) در سال ۱۴۰۲ نشان‌دهنده عدم پایداری رشد اقتصادی است، درحالی که بخش خدمات و استخراج نفت و گاز رشد نسبی داشته‌اند.

با وجود این چالش‌ها، برخی عوامل می‌توانند به بهبود چشم‌انداز کمک کنند. توافقات احتمالی بین‌المللی، مانند احیای برجام، می‌تواند صادرات نفت و سرمایه‌گذاری خارجی را افزایش دهد. اصلاحات ساختاری، تقویت بخش خصوصی، تنوع‌بخشی به اقتصاد و سرمایه‌گذاری در فناوری و زیرساخت‌ها نیز برای دستیابی به رشد پایدار ضروری هستند. با این حال، تشدید تنش‌های ژئوپلیتیکی، تداوم تحریم‌ها و رویدادهای اقلیمی می‌توانند خطرات بیشتری ایجاد کنند. در بلندمدت، بدون رفع موانع ساختاری و کاهش وابستگی به نفت، دستیابی به رشد اقتصادی پایدار دشوار خواهد بود.

از اقبال کمتری برخوردار بوده، پس از مدت‌ها ارزش معاملات زیر یک هزار میلیارد تومان را ثبت کرد که نشان‌دهنده کاهش جذابیت این گروه برای سرمایه‌گذاران است.

نقدینگی بازار برای دومین روز متوالی شاهد خروج سرمایه حقیقی بود و بیش از ۱۳۵۰ میلیارد تومان از بازار خارج شد. گروه‌های بانکی و خودرویی هر کدام با خروج ۲۷۵ میلیارد تومان سرمایه حقیقی، بیشترین فشار را متحمل شدند.

چشم‌انداز کوتاه‌مدت بازار سرمایه همچنان با ابهام همراه است. با توجه به تداوم خروج سرمایه حقیقی و کاهش حجم معاملات، احتمال ادامه روند نزولی وجود دارد، مگر اینکه اخبار مثبت ملموس، مانند پیشرفت در مذاکرات بین‌المللی یا اصلاحات اقتصادی موثر، اعتماد را به بازار بازگرداند. گروه فرآورده‌های نفتی ممکن است به دلیل شایعات افزایش نرخ همچنان مورد توجه باشد، اما پایداری این اقبال وابسته به تأیید رسمی این اخبار است. در مقابل، گروه‌های بانکی و خودرویی تا رفع موانع ساختاری و بهبود شرایط کلان اقتصادی احتمالاً با چالش‌های بیشتری مواجه خواهند بود. برای بهبود وضعیت بازار، تقویت شفافیت در سیاست‌گذاری، حمایت از نقدینگی و ایجاد ثبات در متغیرهای کلان اقتصادی ضروری است.

آگهی موضوع ماده ۳ قانون وماده ۱۳

آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی واراضی وساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۷۷۲/۰۰۲۰۰۹۰۰۳۶۰۳۰۹۰۵-۱۴۰۲/۰۹/۱۴ هیات اول /دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی وساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک تاکستان تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای اخنام زهرا عماری فرد فرزند غلامحسین بشماره شناسنامه۴۲۴۸۵-۴۳۶۰۰ صادره از خدابنده در ششدانگ یکباب ساختمان به استثناء بهاء ثمنیه عرصه و اعیان به مساحت ۱۶۰ متر مربع پلاک ثبتی ۱۴۱۲/۱ واقع در بخش ۸ تاکستان محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دونوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشارنوبت اول:۱۴۰۴/۰۲/۰۷

تاریخ انتشارنوبت دوم:۱۴۰۴/۰۲/۲۲

مسعودرحمانی
رئیس ثبت اسناد و املاک

شناسه آگهی ۱۹۱۷۸۳۷
۱۲۲

آگهی موضوع ماده ۳ قانون وماده ۱۳

آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی واراضی وساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۰۰۶۵۰۰۰۳۰۹۰۰۴۶۰۳۰۹/۰۱/۲۳ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی وساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک ضیاءآباد تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای محمد رضا طاهر خانی فرزند رضا بشماره شناسنامه۴۳۱۳۱۸۲۹۴۲ صادره از تاکستان در یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۷۳۶۲ متر مربع از پلاک ۲ اصلی واقع در حیدریه بخش یازده قزوین خریداری از مالک رسمی آقای حمد اله حبیبی فرزند عین اله محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دونوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

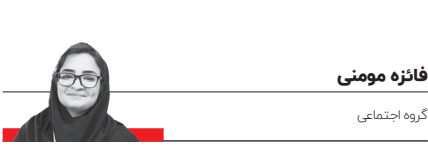
تاریخ انتشارنوبت اول:۱۴۰۴/۰۲/۰۷

تاریخ انتشارنوبت دوم:۱۴۰۴/۰۲/۲۲

شناسه آگهی ۱۹۱۷۸۳۹
۱۲۳

مردان راضی زنان ناراضی

سازندگی کاهش سقف پرداخت مهریه از ۱۱۰سکه به ۱۴ سکه را بررسی می کند

فائزه مومنی

گروه اجتماعی

با کاهش سقف ضمانت اجرای مهریه از ۱۱۰ به ۱۴ سکه، بحث پیرامون پیامدهای این تصمیم بالا گرفته است. منتقدان این اقدام را تضعیف پشتوانه‌های قانونی زنان و مغایر با روح شریعت می‌دانند؛ در مقابل، حامیان بر ضرورت جلوگیری از زندانی شدن بدهکاران مهریه و مهار مهریه‌های نجومی و سوء استفاده‌های مالی تأکید می‌کنند.

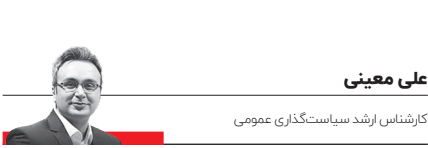
مجلس شورای اسلامی درحال نهایی کردن طرحی است که براساس آن سقف قانونی مهریه با ضمانت اجرای کیفری از ۱۱۰ سکه به ۱۴ سکه کاهش می‌یابد. به بیان ساده‌تر، از این پس تنها تا ۱۴ سکه از مهریه جنبه کیفری داشته و عدم پرداخت آن می‌تواند منجر به اعمال قانون و بازداشت (آن هم در قالب باند الکترونیک) شود؛ پیش از آن، مهریه ماهیتی صرفاً حقوقی و مدنی خواهد داشت. هدف طراحان قانون روشن است: جلوگیری از زندانی شدن مردانی که توان پرداخت مهریه‌های سنگین را ندارند. آمارهای رسمی نشان می‌دهد هم‌اکنون ۲۲۰۶ مرد ایرانی به دلیل ناتوانی در پرداخت مهریه در زندان هستند. به گفته سیداسدالله جولایی، رئیس هیات امنای ستاد دیه کشور، قریب به اتفاق این محکومان «نه بابت عسرت در تسویه سکه‌هایی چند صدتایی که به علت تگدستی در پرداخت سکه‌های به عدد انگشتان یک دست» روانه زندان شده‌اند. در برخی مقاطع حتی گزارش شد که مهریه پس از چک برگشتی، دومین عامل حبس در کشور است. از نگاه حامیان طرح چنین وضعیتی نه تنها بنیان خانواده‌ها را تهدید می‌کند بلکه باری سنگین بر دوش دستگاه قضایی و زندان‌ها گذاشته است. با این حال منتقدان هشدار می‌دهند که این «راحل» ممکن است خود به معضلی تازه تبدیل شود و حقوق نیمی از جامعه را تضعیف کند.

نگرانی مدافعان حقوق زنان: روی دیگر سکه

از دید بسیاری از حقوق‌دانان و مدافعان حقوق زنان، مصوبه جدید پایان‌بخش یک چالش نیست بلکه آغازگر چالشی تازه برای زنان است. مهسا میرامینی، وکیل دادگستری، این طرح را به «چاقویی که با لبخند زده می‌شود» تشبیه می‌کند؛ ظاهری آرام دارد اما عمق تبعاتش سال‌ها بعد زانی را قربانی خواهد کرد که هیچ پناهی ندارند. به عقیده او و دیگر منتقدان، در جامعه‌ای که «هنوز زنان با موانع اشتغال، تبعیض در ارث، عدم برابری در طلاق و حضانت مواجه‌اند» مهریه شاید تنها پشتوانه قانونی باشد که برای حمایت از زن در اختیار دارد؛ و اکنون همین تکیه‌گاه

دیدگاه: یادداشت اجتماعی

چالش سیاست‌گذاری عمومی و وندالیسم

علی معینی

کارشناس ارشد سیاست‌گذاری عمومی

نوروز امسال تصویری از دیوارهای سی‌وسه‌پل و دیگر بناهای تاریخی اصفهان منتشر شد که دل هر دوست‌دار میراث فرهنگی را به درد آورد؛ یادگاری‌نویسی با قلم، میخ یا کلید بر پیکر سنگ‌فرش تاریخ. ایسن صحنه‌ها نه فقط مصداق‌ای از تخریب میراث بلکه نمودی هشداردهنده از سستی در نهادهای مدنی و فروکاستن حس تعلق به دارایی‌های مشترک‌اند. در ترازوی اندیشه‌های مختلف چنین کنش‌هایی، نقضی مضاعف بر حرمت آزادی است: نخست، از آن‌رو که به حقوق مالکیت عمومی تعرض می‌شود و دوم، بدان سبب که حافظه تاریخی و سرمایه فرهنگی – به‌مثابه بستر شکل‌گیری آزادی و نظم مدنی – هدف قرار می‌گیرد.

وندالیسم در متون علمی به عنوان «تخریب عمدی و بی‌دلیل اموال عمومی یا خصوصی بدون رضایت مالک و بدون انگیزه سودمندی مستقیم» تعریف می‌شود.

از منظر جامعه‌شناختی، وندالیسم نوعی «رفتار انحرافی (deviant behavior) تلقی می‌شود که ضمن نقض هنجارهای اجتماعی، نمادهای مشترک فرهنگی و ساختارهای نمادین فضاهای عمومی را نیز هدف قرار می‌دهد. استنلی کوهن در مطالعه کلاسیک خود، وندالیسم را نه صرفاً یک جرم ساده بلکه گونه‌ای از «اعتراض بی‌صدا» در قالب تخریب به نظم‌های مسلط اجتماعی و فرهنگی توصیف می‌کند.

اما راحل چیست؟ آیا صرفاً با نصب دوربین بیشتر یا افزایش گشت انتظامی می‌توان از تکرار چنین رخدادهایی جلوگیری کرد؟ تجربه

نیز در آستانه فرو ریختن است. منتقدان استدلال می‌کنند که قانون جدید، بار مشکل را یک‌سویه بر دوش زنان می‌اندازد. اگر مردان توان مالی ندارند، چرا تاوان آن را زنان بدهند؟ میرامینی می‌پرسد: «اگر هدف طرح عدالت است چرا فقط یک طرف رابطه باید «ببخشد» و «تحمل کند؟» از نگاه او به جای کاهش حقوق قانونی زن باید درباره افزایش مسئولیت‌پذیری مردان گفت‌وگو شود. در غیر این صورت، طرح ۱۴ سکه‌ای مهریه هرچند در ظاهر عدالت‌جویانه است، «در باطن، نوعی ساده‌سازی خطرناک» بوده و حذف ابزارهای حمایتی زنان را نه اصلاح ساختار که بازتولید تبعیض می‌داند.

یکی دیگر از دغدغه‌های جدی، مغایرت این محدودیت با روح شریعت اسلامی است. براساس فقه اسلامی هیچ سقفی برای مهریه تعیین نشده و قرآن مردان را تشویق به پرداخت مهریه زنان با رضایت خاطر کرده است. به گفته منتقدان، تعیین سقف کیفری ۱۴ سکه به نوعی دور زدن شرع محسوب می‌شود؛ گویی حمایت از زنان فقط زمانی مهم است که مزاحم آسایش مردان نباشد. این انتقاد جنبه عملی هم دارد: حذف ضمانت اجرای مهریه، قدرت چانه‌زنی زن هنگام طلاق را به شدت کاهش می‌دهد. بسیاری از زنان در یک ساختار حقوقی مردمحور برای دستیابی به حقوق خود در زمان طلاق یا خروج از یک رابطه ناسالم، ناچار بودند از اهرم مهریه استفاده کنند. به‌عنوان مثال، زنانی که خواهان طلاق و حضانت فرزندان‌شان بودند، اغلب با «دیوار بتنی» قوانین یک‌جانبه مواجه می‌شدند و تنها راه چاره را معامله از طریق مهریه می‌دیدند. مهوش کریمی، وکیل دادگستری، می‌گوید: «زنی که تقاضای طلاق همراه با حضانت فرزندانش را دارد معمولاً با یک دیوار بتنی روبرو است. در این موارد، تنها راه چاره معامله از طریق مهریه است. به این معنا که زن با بخشیدن مهریه‌اش، طلاق و حضانت فرزندانش را معامله می‌کند». حالا اگر این ابزار از دست زن گرفته شود، منتقدان می‌پرسند: چه تضمین جایگزینی برای حمایت از زنان وجود خواهد داشت؟ آیا در ازای کاهش مهریه، حقوق تازه‌ای به زنان داده خواهد شد مثلاً حق طلاق یک‌طرفه یا بیمه‌های حمایتی؟ یا قرار است زنان «بدون مهریه، بدون حق طلاق، بدون استقلال مالی، تنها تحمل کنند»؟

برخی کارشناسان پیشنهادهایی برای جبران این خلأ مطرح کرده‌اند. ازجمله «بیمه طلاق» به عنوان پشتوانه‌ای دولتی – شبیه بیمه بیکاری – که در صورت وقوع طلاق به زنان (به‌ویژه زنان خانهدار یا کهدرآمد) مستمری و حمایت مالی دهد. به عقیده آنان، اگر قانون‌گذار ابزار سنتنی مهریه را محدود می‌کند باید با ایجاد سازوکارهای نوین حمایتی، نگذارد که زنان در وانفسای مشکلات اقتصادی و اجتماعی پس از زندگی مشترک، بی‌پناه و بی‌حمایت بمانند.

موافقان قانون جدید: پایان زندان مهریه و مهریه‌های نجومی

در سوی مقابل، حامیان طرح ۱۴ سکه‌ای معتقدند که این اقدام گامی ضروری برای تأمین عدالت و عقلانیت در نهاد خانواده است. از نگاه آنان، مهریه در دهه‌های اخیر از فلسفه اصلی خود – که نشان محبت و تعهد مرد به زن بوده – فاصله گرفته و به عاملی بحران‌ساز بدل شده است. مهم‌ترین استدلال موافقان، معضل زندانیان مهریه است که گریبان‌گیر جامعه شده. آمار هزاران مرد زندانی به خاطر مهریه، زنگ خطری بود که قانون‌گذار را وادار به واکنش کرد. آنها تأکید می‌کنند بسیاری از این زندانیان صرفاً به دلیل فقر و ناتوانی مالی پشت میله‌ها رفته‌اند و این مجازات نه‌تنها بنیان خانواده آنها بلکه حیثیت و آینده‌شان را نابود می‌کند. هیچ‌کس نباید به خاطر نداشتن بضاعت مهریه در کنار مجرمان خطرناک زندانی شود؛ چنان‌که عثمان سالاری، نایب‌رئیس کمیسیون قضایی مجلس به صراحت گفت: «حتی اگر یک نفر به نیت تشکیل خانواده ازدواج کند و به خاطر مهریه به زندان بیفتد و در کنار یک قاتل جانی قرار گیرد باید مانع این اتفاق شد». به گفته او، طرح جدید با حذف جنبه کیفری مهریه‌های بالا هم حقوق بانوان را مد نظر داشته و هم به تحکیم بنیان خانواده کمک می‌کند. از دید موافقان، زن همچنان می‌تواند مهریه خود را از طرق مدنی مطالبه کند (از طریق دادگاه خانواده و توقیف اموال بدهکار) اما دیگر زندانی کردن همسر، بخشی از معادلات زندگی مشترک نخواهد بود. آنها امید دارند که با این تغییر، مهریه از یک «عامل بحران‌ساز» به جایگاه واقعی خود یعنی «نشانه‌ای میان عدالت، منطق و کرامت طرفین» بازگردد. مهار مهریه‌های غیرواقعی و سوء استفاده‌های احتمالی از دیگر انگیزه‌های طراحان قانون برشمرده می‌شود. در سال‌های گذشته تعیین مهریه‌های نجومی که هیچ سختی‌ای با توان مالی زوج نداشت، رواج یافت و بعضاً به عنوان ابزار فشار در اختلافات عمل می‌کرد. به باور موافقان وقتی ضمانت اجرای حبس از مهریه‌های خیلی سنگین برداشته شود، دیگر این ارقام صوری کارکرد سابق را نخواهند داشت. در واقع، طرح ۱۴ سکه‌ای پیامی به زوج‌ها می‌دهد که مهریه را مبلغی معقول و در حد توان انتخاب کنند؛ چراکه نمی‌توان با آن شوهر را تهدید به زندان کرد و نه می‌توان از آن به عنوان اهرم سودجویانه استفاده کرد. هرچند ممکن است اندک‌شماری باشند که از ابتدا با نیت سوء از این حق شرعی» وارد

حادثه

سانحه برای بوبینگ ۲۳۷۲ وارش

دو تکنسین فنی جان باختند

رسانه‌ها خبر از جان باختن دو تکنسین فنی هنگام تعمیر هواپیمای بوبینگ ۷۳۷ وارش دادند. ساعت ۱۲:۳۵ ظهر دیروز، ۲۱ اردیبهشت ماه ۱۴۰۴، یک فروند هواپیمای بوئینگ ۷۳۷ متعلق به شرکت هواپیمایی وارش حین انجام عملیات تعمیراتی در محل تاسیسات شرکت فارسکو دچار سانحه شد.

بنابر گزارش‌های اولیه در جریان این عملیات، اربابه فرود جلوی هواپما (لندینگ‌گیر) به صورت ناخواسته جمع شده و در نتیجه، دماغه هواپیما فرو ریخته است. این سانحه متأسفانه منجر به جان باختن دو نفر از تکنسین‌های فنی حاضر در محل شد.

جلیل یزدانی و محمود اعتصامی، جان‌باختگان این حادثه هستند.

مهدی رمضانی با اشاره به سانحه برای هواپیمای بوئینگ هواپیمایی وارش در یکی از مراکز تعمیر و نگهداری هواپما اظهار کرد: همکاران در دفتر بررسی سوانح و حوادث سازمان هواپیمایی کشور بلافاصله پس از اطلاع این سانحه به محل اعزام شدند.

وی افزود: علاوه بر این پلیس فرودگاه و مقامات قضایی نیز در محل سانحه حاضر شده و درحال بررسی موضوع هستند. به زودی در رابطه با دلایل وقوع حادثه از سوی مراجع مربوطه اطلاع‌رسانی لازم صورت می‌گیرد.

تاکنون گزارشی از آسیب به سایر افراد یا خسارت به تاسیسات اعلام نشده است.

سال هشتم شماره ۱۹۶۶

نیمه ۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۴

سانحه

۷

